

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

SLOVOTVORNÉ PROSTŘEDKY VE STUDENTSKÉM ŽARGONU (SLANGU)
SOUČASNÉ FRANCOUZŠTINY

Vedoucí práce: prof. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

Autor práce: Andrea Šimková

Studijní obor: Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 4

2022

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem autorkou této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích dne 28. 7. 2022

Andrea Šimková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala vedoucímu této bakalářské práce, prof. PhDr. Ondřeji Peškovi, Ph.D., za trpělivost, cenné rady, věcné připomínky a za vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce. Děkuji taky všem respondentům za jejich ochotu a čas strávený vyplňováním dotazníků.

ANOTACE

Tato bakalářská práce na téma slangu francouzských studentů má za cíl vytvořit korpus výrazů, které používají mladí lidé v běžné řeči, především se svými vrstevníky ve školním prostředí. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou.

V teoretické části se zabírám sociální rozvrstveností jazyka, zejména slangem a argotem čili nespisovnými sociolekty. Poté se věnuji slovtvorným prostředkům, kterými se mohou tyto slangové výrazy tvořit, a to jak formální, tak sémantické, ale i verlan či javanais.

Praktická část se zaměřuje na vlastní výzkum. Nejprve je představen dotazník, následuje analýza jednotlivých otázek včetně grafů četnosti výrazů, a nakonec praktickou část uzavírá celkové shrnutí výsledků a závěr z něho vyplývající. Práce obsahuje také korpus sesbíraných slangových výrazů s jejich významem a českým překladem.

Klíčová slova: studentský slang; slovtvorné prostředky; argot; nespisovný francouzský jazyk

ABSTRACT

This bachelor's thesis on French students' slang aims to create a corpus of expressions used by young people in everyday speech, especially with their peers in a school environment. The thesis is divided into two parts - theoretical and practical.

In the theoretical part, I deal with the social stratification of the language, and thus in particular with slang and argot, or ungrammatical sociolects. I then discuss the word-formation devices that can be used to form these slang expressions, both formal and semantic, as well as verlan or javanais.

The practical part contains the actual research - the questionnaire is presented, then each question is analysed separately, including graphs of the frequency of expression, and finally an overall summary of the results and the conclusion drawn from it. The thesis also contains a corpus of collected slang expressions with their meanings and Czech translations.

Keywords: student slang; word-forming devices; argot; non-literary French language

OBSAH

ÚVOD	7
TEORETICKÁ ČÁST	8
1. GEOGRAFICKÁ ROZVRSTVENOST JAZYKA.....	8
2. SOCIÁLNÍ ROZVRSTVENÍ JAZYKA.....	10
2.1 SLANG.....	10
2.2 ARGOT	11
3. SPISOVNÝ A NESPISOVNÝ JAZYK.....	12
4. SLOVOTVORNÉ POSTUPY	14
4.1 FORMÁLNÍ POSTUPY	15
4.4 SÉMANTICKÉ POSTUPY.....	18
4.5 VÝPŮJČKY	20
4.6 SLOVOTVORBA SE SPECIFICKÝM POSTUPEM	21
PRAKTICKÁ ČÁST	25
ANALÝZA VÝSLEDKŮ	27
SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ	45
KORPUS VÝRAZŮ	48
ZÁVĚR	53
RÉSUMÉ.....	54
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55
SEZNAM PŘÍLOH.....	58

ÚVOD

Během svých pobytů ve Francii jsem se setkávala se spoustou výrazů, kterým se často dalo jenom stěží porozumět. Mladí lidé používají slova, kterým běžně nerozumí ani rodilí mluvčí starší generace, což je fenomén týkající se všech jazyků, ne toho francouzského.

Vzhledem k tomu, že jsem strávila poslední ročník bakalářského studia ve Francii, ve společnosti mladých studentů, rozhodla jsem se psát tuto práci právě na základě zkušenosti z prostředí, ve kterém jsem se aktuálně nacházela; měla jsem tak možnost setkávat se s různými slangovými výrazy v praxi.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se věnuje stratifikaci jazyka – především sociální, ale povrchově se dotýká také geografické stratifikace (informace týkající se dialektů na území Francie). Jsou zde vysvětleny pojmy sociolekt, argot, slang a charakterizována nespisovnost jazyka. Dále se teoretická část zaměřuje na tvorbu výrazů z této vrstvy jazyka, a to nejen využitím běžných slovotvorných postupů, jako je odvozování nebo skládání, ale také těch specifitějších, jako verlan, largonji nebo javanais.

Praktická část obsahuje vlastní výzkum, jenž je založen na dotazníku, který byl rozeslán mezi francouzské studenty skrz různé sociální platformy. Díky dotazníku vznikl korpus slangových výrazů, které tato sociální skupina používá ke komunikaci. Výrazy jsou zde analyzovány a následně rozřizeny do kategorií podle toho, jakým postupem byly vytvořeny. Korpus sesbíraných výrazů je doplněn také o české ekvivalenty.

Sestavený korpus by mohl pomoci například těm, kteří se chystají do Francie, konkrétně do prostředí mladých lidí, jenž tyto výrazy používají při komunikaci na denní bázi.

TEORETICKÁ ČÁST

Tato bakalářská práce se zabývá zejména sociální rozvrstveností jazyka, ale je nutné se z části zaměřit i na geografickou rozvrstvenost, v rámci které bude představeno rozprostření dialektů na území metropolitní Francie. Část práce, jež se soustředí na sociální rozvrstvenost, uvede definici a funkce sociolektů, následně přiblíží pojmy slang, argot a rozliší spisovný a nespisovný jazyk.

1. GEOGRAFICKÁ ROZVRSTVENOST JAZYKA

Francouzský jazyk je pátý nejrozšířenější ve světě, mluví jím zhruba 300 milionů lidí ve 106 různých zemích, avšak v každé z nich se jazyk trochu liší.¹ Už jenom na území metropolitní Francie se vyskytuje na 75 regionálních jazyků a nespočet různých dialektů. Za tak velké množství jazyků může pravděpodobně kolonizace, kterou Francie zažívala. Největší vliv na francouzský jazyk měli Frankové, zejména pak na severu Francie, kde se usadili. Jih naopak ovlivnil kmen Vizigótů, ačkoliv nikterak výrazně. Ve střední části se severní a jižní jazyky míchají a tato oblast se nazývá Franko-provensálsko.

Tyto dvě hlavní skupiny jazyků (severní a jižní) se nazývají podle místních nářečí *langues d'Oïl* a *langues d'Oc*. Názvy vznikly podle toho, jak se v dané územní části vyslovuje slovo *oui*². Na severu se tato výslovnost podobá „*oïl*“, proto se severní jazyky nazývají *langues d'Oïl*, na jihu se slovo souhlasy vyslovuje jako „*oc*“, z čehož vzniklo pojmenování *langues d'Oc*. Nářečí byla takto definitivně rozdělena patrně již na konci invazí do Francie.³

V oblasti jazyků *d'oïl* se nářečí nejméně liší od nářečí, ze kterého se vyvinula samotná francouzština. Patří sem 4 skupiny dialektů. Do první se řadí pikardština, valonština a horní normandština na severu území, nářečím na východě území jsou románská lotrinština, burgundština a bourbonský dialekt, ve střední části se vyskytuje franština (*francien*), orleánština, berrišonština a šampaňský dialekt a v západní části můžeme slyšet bretonskou francouzštinu, dolní normandštinu, anjouský dialekt a touriánský dialekt.⁴

¹ <http://observatoire.francophonie.org/qui-parle-francais-dans-le-monde/>

² česky „ano“

³ WALTEROVÁ, Henriette. *Francouzština známá i neznámá*. Praha: Jan Kanzelsberger, 1993. s. 45.

⁴ Tamtéž. s. 142–143.

Langues d'oc zůstaly hodně podobné latině. Jedná se o několik nářečí, která se od sebe výrazně liší. Jsou to dialekty používané na jihu Francie. „*Některými z těchto jazyků dosud mluví středně velká skupina obyvatel, která užívá okcitánský jazyk, běžný v místě bydliště. Je téměř nemožné určit počet všech osob schopných mluvit okcitánským nářečím nebo jenom schopných mu porozumět.*“⁵ Okcitánská nářečí můžeme opět rozdělit do tří různých skupin, a to na nářečí severookcitánské, kam patří nářečí limousinské, auvergnské a provensálsko-alpské, dále jsou to nářečí jihookcitánská (langedoucké, provensálské a nisartské nářečí), západní nářečí gaskoňské a béarnské.⁶

Franko-provensálštinu (nebo také „rhônštinu“) můžeme najít ve třech zemích – ve Francii (okolí Lyonu, Savojsko, Dauphiné, Forez a Franche Compté), Itálii a Švýcarsku. Můžeme ji charakterizovat jako jazyk *d'oc* ovlivněný jazyky ze severu. V dnešní době se používá na území mezi Lyonem, Ženevou a Grenoblem, mluvěcích ale hodně rychle ubývá.

Většinou je třeba se regionální jazyky (jako je třeba bretonština) naučit jako další jazyk, jelikož si se základní francouzštinou nejsou příliš podobné. Kupříkladu ve francouzštině se „dobrý den“ řekne *bonjour*, v bretonštině *demat*. Děkuji (*merci*) je bretonsky *trugarez* a Bretaň nebo bretonský je *Breizh*. Bretonsky dnes mluví nebo rozumí okolo 250 000 lidí, a je tak tato řeč považována za jazyk na pokraji vymizení, což však vede k tomu, že se začíná vyučovat ve školách. Kromě bretonštiny se učí i okcitánština, alsáština nebo baskičtina.⁷

Když mluvíme o nářečí, nesmíme opomenout zmínit i tzv. *patois*. Tento pojem má mezi Francouzi spíše pejorativní význam, přestože se můžeme setkat i s názorem, že samotný francouzský jazyk je „*patois*, které uspělo“. Je to proto, že původně byla francouzština *patois* latiny. (Není tedy úplnou pravdou, že se francouzský jazyk vyvinul z latiny, nýbrž je třeba upřesnit, že to byla latina vulgární, tedy latina, kterou Římané běžně mluvili). *Patois* je nářečí, kterým mluví pouze velmi omezená skupina lidí, a to zejména na venkově. Ve výsledku ho od pojmu nářečí neodlišuje žádný výrazný rozdíl.⁸

⁵ WALTEROVÁ, Henriette. *Francouzština známá i neznámá*. Praha: Jan Kanzelsberger, 1993. s. 131.

⁶ Tamtéž s. 135.

⁷ <http://www.fr.brezhoneg.bzh/3-la-langue-bretonne.htm>

⁸ WALTEROVÁ, Henriette. *Francouzština známá i neznámá*. Praha: Jan Kanzelsberger, 1993. s. 13.

2. SOCIÁLNÍ ROZVRSTVENÍ JAZYKA

Další složkou jazyka jsou sociolekty, jenž lze označit jako stále se rozvíjející a sílící útvary jazyka, „*kteřé jsou prezentovány pouze specifickými vrstvami slovní zásoby národního jazyka a realizují se na mluvnické bázi některého strukturního útvaru národního jazyka – v současnosti nejčastěji obecné češtiny*“⁹, na rozdíl od dialektů, což jsou strukturní jazykové útvary, které mají svou gramatiku.

Sociolekty (nebo také sociální dialekty) se pojí se sociálním statutem nebo třídou, což se týká rozdílů v postavení, majetku a vzdělání. Každá ze skupin používá jiný prostředek vyjadřování – učitelé nebudou mít stejný způsob vyjadřování jako dělníci, to samé platí například pro právníky a zločince, doktory a prodavače atp.

Můžeme je rozdělit na „vyšší“ (např.: lékařský sociolekt) a „nižší“ (pro které je typická nespisovnost). Tato bakalářská práce se zabývá „nižšími“ neboli nespisovnými sociolekty, kam řadíme například slang nebo argot.¹⁰

2.1 SLANG

Slovo *slang* vzniklo pravděpodobně spojením slov *Student's LANGuage* nebo *Soldiers LANGuage*. Je to totiž označení mluvy určité profesionální nebo zájmové skupiny a má nespisovný charakter. Od obecného jazyka se liší hlavně lexikem a frazeologií. Slangové výrazy ale často ztrácejí vazbu na skupinu, zobecňují se, a pronikají tak i do spisovných projevů z dané tematické oblasti – můžeme je nazývat interslangismy (např. dietář, klikař, zařadit zpátečku, mít zelenou).

Je důležitý pro začleňování nových jedinců do skupin, nováčci se snaží o co nejrychlejší ovládnutí slangu, aby byli co nejdříve integrováni do kolektivu. Stejně jako ostatní sociolekty je slang nedílnou součástí jazyka, obohacuje ho a bez něho by byl jazyk ochuzen.¹¹

Ke slovu slang je téměř vždy připojen přívlastek odvíjející se od společenské nebo profesionální skupiny, která ho využívá (železničářský slang, studentský slang, lékařský

⁹ HUBÁČEK, Jaroslav. K současnému stavu zkoumání sociolektů. *Slang a argot: sborník přednášek z 8. konference o slangu a argotu konané v Plzni ve dnech 26.-27. února 2008*. Plzeň: Pedagogická fakulta ZČU, 2008. s. 4

¹⁰ <https://www.czechency.org/slovník/SOCIOLEKT>

¹¹ <https://www.czechency.org/slovník/SOCIOLEKT>

slang, ...). Slang takovéto skupiny může být pro nezasvěcené jedince nerozlučitelný, což je taky původní záměr jeho vzniku.¹²

2.2 ARGOT

Argotem se rozumí nespisovná mluva určité sociální skupiny, vytvořená za účelem tajné komunikace, které nemá porozumět nikdo jiný než členové tohoto společenstva. Na rozdíl od slangu je používán zejména spoudinou společnosti (zloději, prostitutky, zločinci). Spousta slov vzniklých v rámci argotu se obvykle rychle vytratí, ale některá se můžou častým používáním stát součástí běžné slovní zásoby (např. *taxi*, *faux*, *gratte-ciel*), což je příčinou vzniku stále nových argotů. Argotická slova se mohou tvořit dvěma způsoby: buď vzniknou úplně nové výrazy, nebo je k již existujícímu slovu přiřazen nový význam. Například původní význam slova *méchant* je „zlý“, „krutý“ a v argotu je změněn na „výborný“. Příklady argotických výrazů: *kick le seau – mourir*; *Beemer – voiture BMW*; *chick – une fille jeune et jolie*.

Slang i argot jsou nespisovnými útvary jazyka. V následující kapitole bude proto vysvětlen rozdíl mezi spisovným a nespisovným jazykem, zaměříme se na tři hlavní skupiny jazyka francouzského, které jsou rozděleny podle spisovnosti, a pro přiblížení je přirovnáme k češtině.

¹² ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Praha: Lidové noviny, 2010. s. 134–135.

3. SPISOVNÝ A NESPISOVNÝ JAZYK

Každý jazyk má svou spisovnou a nespisovnou stránku. Jinak tomu není ani u francouzštiny. Spisovný jazyk plní funkci reprezentativní a užívá se spíše v oficiálních projevech, jako jsou úřední dokumenty, knihy, veřejné projevy a další, a používá se na území celého státu. Dále existují tzv. hovorové výrazy, které jsou užívány běžně a přirozeně v každodenní mluvě (v češtině sem můžeme zařadit výrazy jako: panelák, policajt, můžou, tenhle).¹³ Do nespisovného jazyka patří nářečí (okurek – okurka, žufánek – naběračka, rožni – rozsviť) nebo třeba slang (děják – dějepis, biola – biologie, aktšlus – konec divadelního jednání). Samozřejmě se jejich užívání liší podle geografické polohy, sociální skupiny nebo aktuální situace.

Francouzský jazyk je rozdělen na tři hlavní skupiny – *langage soutenu*, *courant* a *familier*. *Langage courant* nebo taky *standard* je spisovný jazyk používaný běžně v psané i mluvené podobě, respektuje gramatiku, užívá se v oficiálních, ale ne příliš formálních projevech (v běžném životě), v novinách a časopisech (*Il vit dans une très belle maison*. – Bydlí v krásném domě.; *manger* – jíst; *rire* – smát se). *Langage soutenu* bychom použili ve velmi formálních dopisech a rozhovorech nebo ve vědeckých publikacích. Při mluvení je pro něj typické vázání, bohatý slovník, často použití neobvyklých, mnohdy zastaralých slov (*Il réside dans une demeure cossue*.; *déguster*; *plaisanter*). Poslední kategorie *langage familier* je nejvolnější, co se týče gramatiky i jednotlivých slovních výrazů. Užívá se mezi blízkými přáteli a rodinou, je používán zejména v ústním projevu – výslovnost je zjednodušená, vyskytuje se vynechávání slabik za účelem rychlejšího a pohodlnějšího sdělení nebo používání argotických výrazů (*Il crèche dans une super baraque*.; *bouffer*; *rigoler*).¹⁴

Ve francouzštině můžeme často pozorovat zkracování slov, a to jak v její psané, tak v mluvené formě. V běžném rozhovoru se tak můžeme setkat se zkrácenými slovy, vynecháváním některých morfémů a podobně. Jako nejčastější příklad z mluveného projevu lze uvést vynechání pomocného *ne* v záporu, což může občas změnit i význam celé věty. Místo spisovného *Je ne sais pas*¹⁵ můžeme slyšet pouhé *Je sais pas* nebo *J'sais pas*. Dalším příkladem je třeba slovní spojení *se rappeler quelque chose*, přičemž varianta *se rappeler de quelque chose* již není považována za chybu, stejně jako

¹³ <https://prirucka.ujc.cas.cz/?id=891>

¹⁴ <https://perspectives-francophones.blogs.uni-hamburg.de/les-registres-de-langue-le-langage-familier-courant-et-soutenu/>

¹⁵ česky „já nevím“

nevytvoření shody u podstatných jmen s určitým členem (*nom déterminé*). Existují však tři pravidla, která se porušovat nesmí: *régles catégoriques* (ty musí být povinně respektovány, jelikož jsou částí základních kompetencí – typickým příkladem je vázání mezi členem a podstatným jménem ve výslovnosti: *les amis [lezami]* – vázání je zde známkou množného čísla, jinak se zde „s“ vůbec nevyslovuje), *régles semi-catégoriques* (nejsou tak přísné, jako předchozí zmíněné, řídí se pouze tím, co je již ve společnosti zažité – takovým příkladem je *aller au docteur* na místo *aller chez le docteur*) a *régles variables* (nejvolnější kategorie, často záleží na kontextu, kdy je výraz užit – patří sem i již zmiňované vynechání *ne* v záporu).¹⁶

¹⁶ BERTOCCHI-JOLLIN, Sophie. Les niveaux de langage. Paris: Hachette Educ, 2003. s. 33.

4. SLOVOTVORNÉ POSTUPY

Tvoření slov je velmi důležitý zdroj rozšiřování slovní zásoby jazyka, jejíž pomocí se mezi sebou dorozumívají členové určité jazykové komunity. Definice slova je poměrně problematická, jedná se o intuitivní jazykovou jednotku. Rozlišujeme u něj grafickou a fonetickou podobu a nese určitý význam.¹⁷

Morfologie je lingvistická nauka o tvarech slov. Studuje morfémy (*morfém je nejmenší dále nedělitelná jazyková jednotka nesoucí význam*). Slovo se může skládat buď z jednoho (*mot simple*) nebo více morfémů (*mot construit*). Slova jednoduchá nemůžeme dále dělit na menší části, kdežto složeniny ano. Nová slova, ať už spisovná či nespisovná, tvoříme za pomoci slovotvorných prostředků. Nauka o tvoření slov se potom nazývá derivologie, neboli slovotvorba. Popisuje způsoby tvoření slov, slovotvornou stavbu slova a slovotvorné vztahy s jinými prvky textu. Zvláštními způsoby jsou změna významu bez změny formy (např. substantivizace adjektiva *pokladní*) nebo změna formy bez změny významu (např. líný – lenivý).¹⁸

Základem slovní zásoby slangu a argotu je především obecná francouzština a způsob tvoření slov se nijak moc neliší od způsobu tvoření běžné slovní zásoby spisovného jazyka, u sociolektů je jenom bohatší a rychleji se tvoří.¹⁹

Existuje několik způsobů tvoření slov. Můžeme je rozdělit do tří základních postupů – formální, sémantické a výpůjčky. V případě sociolektů je třeba zmínit i způsoby tvoření slov se zvláštním postupem – týká se to například verlanu nebo largonji, které přeměňují již existující slova specifickým způsobem na slova zcela nová. Stávají se dokonce již tak používanými, že mnoho slov přetvořených například verlanem setrvává v běžné slovní zásobě a jsou také zapisována do oficiálních slovníků.

¹⁷ <https://www.czechency.org/slovník/SLOVO>

¹⁸ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997. s. 16–25.

¹⁹ https://www.academia.edu/38446253/PROC%C3%89D%C3%89S_DE_FORMATION_EN_ARGOTS_CONTEMPORAINS_DE_SARAJEVO_ET_DE_PARIS

4.1 FORMÁLNÍ POSTUPY

Formální postupy mění formu slova, jeho zvukovou a psanou podobu. Těmito způsoby můžeme tedy slovo zkrátit nebo naopak prodloužit pomocí následujících postupů.

4.1.1 DERIVACE

Derivace neboli odvozování, je ve francouzštině nejvyužívanějším prostředkem ke tvoření slov. Slova odvozená se tvoří z kořene (slovotvorného základu) za pomoci afixů, především prefixů (předpon), které jsou umístěny před kořenem, a sufixů (přípon) umístěných za kořenem slova. Při tvorbě odvozeného slova mohou být tyto afixy použity buď samostatně, nebo v kombinaci více afixů zároveň.

4.1.1.1 PREFIXACE

Prefixace je tvorba slov přidáním jedné nebo více předpon před kořen slova. Prefix nemění jeho gramatickou kategorii, ale pouze jeho význam. Můžeme je vidět i jako samostatná slova (*après-*, *avant-*, *super-*, *sur-*, ...), ale jsou i předpony, které samostatně stát nemůžou (*dé-*, *ré-*, *in-*, *im-*, ...).

4.1.1.2 SUFIXACE

Suffixy se vždy přidávají za kořen slova (*agréable – agréable-ment*; *maison – maison-ette*). Přípony mohou na rozdíl od předpon měnit význam slova. Přidávají se k podstatným jménům, přídavným jménům, slovesům a příslovcím, ale nemůžou stát i samostatně. Při tvoření slangových výrazů se používají přípony jako u standardního jazyka, jenom je jejich použití volnější.

Suffixy můžou z daného slova udělat slovo zdrobnělé, hanlivé nebo pomnožné. Mezi užívané přípony řadíme například následující:

-ette (*maisonette – maison*; *amourette – amour*)

-oche (*cinoche – cinéma*; *pistoche – piscine*; *brioche – brier*; *valoche – valise*)

-iche (*barbiche – barbe*; *anglische – anglais*)

-uche (*capuche – cape*; *nunuche – neuneu*; *balluche – ballot*; *banchuche – banque*)

-aille (*feraille – fer*; *flicaille – flics – police*; *mangeaille – manger*)

-mar (*cafemar – café*; *copmar – copain*; *policemar – policier*; *taquemard – taxi*)

-age (*feuillage* – feuille; *esclavage* – esclave; *marécage* – marais)
-eux/-euse – (*téteux* – tétér; *nationaleux* – nationaliste; *magouilleux* – magouilleur)
-asse (*grogna* – grogner; *godasse* – godillot; *vinasse* – vin; *fillasse* – fille)
-ard (*bavard* – baver, bavarder; *blédard* – bled; *paillard* – paille)
-ot/-ote (*poivrot* – poivre /ivre/; *petiot* – petit; *frérot* – frère; *confiote* – confiture)

4.1.1.3 PARASYNTETICKÁ DERIVACE

Parasyntetická derivace je způsob tvoření slov přidáním prefixu i sufixu ke kořenu zároveň. Ani jeden z afixů nemůže být s kořenem spojen samostatně (*enrichir* – obohatit – „*enrich*“ ani „*richir*“ ve francouzštině samostatně neexistují).

Příklady parasyntetické derivace:

encourager (*courage*) – povzbudit,

décourager (*courage*) – odradit,

adoucir (*douce*) – zmírnit,

empoisonner (*poison*) – otrávit,

éclairer (*claire*) – zesvětlit,

embarquer (*barque*) – nalodit,

dératiser (*rat*) – deratizovat,

encolure (*col*) – výstřih,

élargir (*large*) – rozšířit.²⁰

4.1.2 SKLÁDÁNÍ

Jak bylo již výše uvedeno, slova jednoduchá a odvozená nemůžou být rozdělena na menší části. Jinak je tomu ale u slov složených.

Skládáním vzniká nový pojem ze dvou nebo více slov, která (většinou) mohou stát samostatně. Existují však slova, která samostatně nemají význam, ale mohou sloužit jako základ pro slova odvozená (např. *anthropologue* – *antrophe/logue* – *anthropien*, *logistique*).

Většinou jde o spojení slovesa a podstatného jména (*baise-en-ville*, *tire-bouchon*, *attrape-nigaud*) nebo dvou podstatných jmen (*pomme de terre*, *timbre-poste*, *remède miracle*).

²⁰ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997. s. 47–57

Samozřejmě můžeme vídat i různé další kombinace, kromě jiných například přídavné a podstatné jméno (*amour-propre, belle-fille, bas-fond*), dvě slovesa (*laisser-aller, savoir-faire*), dvě přídavná jména (*aigre-doux, sourd-muet*) a další.

Za zmínku stojí také grafická podoba těchto spojení. Složené tvary mají podobu buď jednoho slova (*portefeuille, pourboire*), dvou slov spojených pomlčkou (*portemonnaie, porte-parole*), nebo nejsou spojeny vůbec (*pomme de terre, pied de nez, fait divers, salle à manger*). U slov, která nejsou nijak spojena, je třeba si dávat pozor, abychom mezi ně nevkládali jiná slova. Tato slova jsou totiž neoddělitelná. Nemůžeme proto říct například *pomme pourri de terre*, protože *pomme de terre* je přesný výraz pro brambory, a není tak možné mezi jednotlivá slova vkládat další přívlastky. To samé platí o pořadí slov (nemůžeme říct *de terre pomme, terre de pomme*) nebo použití pouze jedné jeho části, protože to ve výsledku může změnit i význam (věta *Je veux manger des pommes* znamená *Chci jíst jablka* nikoli brambory).²¹

4.1.3 ZKRACOVÁNÍ

Ve francouzštině existují dva druhy zkracování – *abréviation* a *siglaison*. *Abréviation* se tvoří pomocí *apocope* (apokopa) nebo *aphérèse* (aferéza). Apokopa se vyznačuje odtrhnutím jednoho nebo více fonémů z konce slova. Jako příklady uveďme: *un micro* z *microphone*, *fac* – *faculté*, *prof* – *professeur*, *aprém* – *après-midi*, *ciné* – *cinéma* nebo *bac* – *baccalauréat*. V běžné mluvě se používají většinou zkrácené tvary a původní slova téměř neslycháme. V některých případech se na místo odtrhnutých elementů může přidat tzv. *pseudo-suffixe*. Ze slova *mécanicien* vzniklo odtržením konce slova a přidáním přípony *-o* nové slovo *mécano*. Podobně je to u slova *cinema* a přípony *-oche*, ze kterých vznikne nové slovo *cinoche*, ze slova *pourri* vznikne taktéž připojením *-ave* slovo *pourave*. Zkratky můžou sloužit jako základ nových slov. Ze slova *automobile*, které zkrátíme na *auto*, můžeme vytvořit další výrazy: *auto-école, autoroute, autoradio*. Ve slangu se můžeme setkat se slovy, jako jsou:

Biz – *bisness* (z anglického *business*) – obchod
Turve – *turvoi* (verlan slova *voiture*) – auto
Reuf – *reufré* (verlan slova *frère*) – bratr
Painc – *painco* (verlan slova *copain*) – přítel

²¹ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997. s. 65–71.

Aferéza je odtrhnutí fonémů ze začátku slova. Nevyskytuje se tak často jako apokopa, ale můžeme ji vidět u velmi používaného slova *bus*, které vzniklo ze slova *omnibus* odtržením prvních dvou slabik.²²

Ve slangu se s ní však můžeme setkat častěji:

Blème – problème (problém)

Cil – facile (lehký)

Chirer – déchirer (roztrhnout)

Dwich – sandwich (sendvič)

Fan – enfant (dítě)

Občas se tyto zkráceniny mohou zdvojovat, a vzniknou tak slova jako: *fanfan* (*fan – enfant*), *ziczic* (*zic – musique*) nebo *gengen* (*gen – argent*).

Sigles se oproti *abréviations* používají ve standartní formě jazyka. Označují nejčastěji politické, mezinárodní nebo administrativní organizace a jsou tvořeny prvními písmeny každého slova z názvu (např. *PS – parti socialiste*, *ONU – Organisation des Nations unies*, *RMI – Revenu minimal d’insertion*).

Zkratky můžeme číst několika způsoby. Některé se čtou jako písmena abecedy (*PC*, *PS*, *BD*), některé přečteme jako plnohodnotné slovo (*UNESCO*, *ONU*). Určitá slova jsou již zažitá tak, že už je laik nevnímá jako zkratky. Mezi taková slova patří například *laser* (*Light Amplification by the Stimulated Emission of Radiation*) nebo *radar* (*radio detection and ranging*).²³

4.4 SÉMANTICKÉ POSTUPY

U slov můžeme rozlišit dva významy – původní a přenesený. Původní význam je ten všeobecně známý a přenesený lze většinou rozeznat pouze z kontextu. Přechod z významu původního na přenesený se děje pomocí různých postupů, z nichž nejčastěji se v sociolektech můžeme setkat s metaforou a metonymií.

²² RIVAL, Michel. *Connaître et comprendre la langue française : de l'alphabet au texte*. Editions Ellipses, 2019.

²³ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997. s. 73–77.

4.4.1 METAFORA

Metafora je sémantický postup, který se často využívá v argotu. Jedná se o přirovnání na základě vnější podobnosti, přenášíme význam původního slova na aktuální situaci, člověka nebo i věc. *La galère* neboli *dřina*, *galeje*, se používá pro označení nelehké situace, *bombax/bombe* pro označení hezké ženy²⁴, pro hanlivé označení člověka se používají pojmenování zvířat, jako například *vache*, *cochon* nebo *gorille*. Dalším příkladem může být přirovnávání tvaru obličeje nebo celé postavy k ovoci: *poire*, *pomme*, *citrouille*.²⁵

4.4.2 METONYMIE

Metonymie spočívá v přirovnávání na základě vnitřní souvislosti. Slovo je nahrazeno jiným na základě příbuzenského vztahu. Například název vína *bourgogne* vznikl proto, že se toto víno vyrábí v regionu zvaném Bourgogne.²⁶ Podobným případ jsou i bývalé francouzské bankovky – franky, které se nazývaly podle osob na nich vyobrazených (*Bonaparte* pro bankovku 500 franků, *Montesquieu* 200 franků atd.)²⁷

²⁴ GOUDAILLIER, J.-P. *Comment tu tchatches !*. Paris: Maisonneuve et Larose., 2001. s. 23.

²⁵ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997. s. 97–98.

²⁶ Tamtéž. s. 99.

²⁷ GOUDAILLIER, J.-P. *Comment tu tchatches !*. Paris: Maisonneuve et Larose., 2001. s. 23.

4.5 VÝPŮJČKY

Výpůjčky z jiných jazyků se ve slovní zásobě vyskytují hlavně z důvodu vlivu kolonizace, imigrace, obchodování a válek. Nejvíce výpůjček má francouzština z anglického, italského, německého a španělského jazyka. Přejímání slov z jiného jazyka opět slouží k obohacování slovní zásoby a jsou tři způsoby, kterými tato slova do svého jazyka přejímáme.

- 1) Přímá výpůjčka – slovo, které je přejato ve stejné podobě nebo pouze s fonetickými či pravopisnými úpravami (*shopping, cafétéria, jeans, jogging*).
- 2) Kalk (kalkování) – slovo je doslovně přeloženo z původního jazyka (*honeymoon – lune de miel, Realitätsprinzip – princip de réalité*).
- 3) Sémantická výpůjčka – je ponechán význam slova v původním jazyce, ale není vytvořen nový výraz (*avoir les bleus – to have the blues, ce n'est pas ma tasse de thé – it's not my cup of tea*). Příkladem může být i slovo *réaliser*, jehož původním významem bylo pouze *uskutečnit, provést*. Díky anglickému *to realize* se ale začalo používat i ve významu *uvědomit si*. Ve francouzštině však nevzniklo nové slovo, pouze byl k již existujícímu přiřazen nový význam.²⁸

Velká spousta přejatých slov se již za dobu, kdy jsou používána, stala běžnou součástí jazyka. Francouzština přejímá slova především z italštiny a španělštiny, pravděpodobně proto, že všechny tyto jazyky mají společný základ v latině. Můžeme zmínit slova jako *appartement, cavalier*, nebo *baroque*. Jinak je tomu u angličtiny – germánského jazyka. Anglicismy se v posledních letech čím dál více ve francouzštině prosazují, zejména mezi mladými lidmi.

Francouzští lingvisté rozlišují výpůjčky nezbytné a nadbytečné. Za nezbytné označují většinou technické termíny, jejichž ekvivalenty ještě francouzština neobsahuje. Naopak spousta slov, která se dají nahradit francouzským, považují za zbytečná (*football* můžeme nahradit výrazem *balle au pied*, *stressé* zase například slovem *surmené*). Anglicismy se vyskytují v mnoha oblastech – obchod (*marketing, leasing*), sport (*football, volley-ball*, kinematografie (*skript, caméraman*) nebo třeba informatika (*software, hardware*).²⁹

V argotu se opět hojně vyskytují výpůjčky z různých jazyků. Jako příklady si můžeme uvést slova původem:

arabská – *arhnouch (policier), casbah (maison), mesquin (pauvre), toubib (médecin)*,

²⁸ https://www.axl.cefau.ulaval.ca/francophonie/HIST_FR_s92_Emprunts.htm

²⁹ NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997. s. 145.

německá – *loustic (mec, homme)*,
italská – *bicoque (cabane), barouf (bruit)*,
africká – *go (fille), macoumé (homosexuál)*,
anglo-americká – *bicause (parce que), rosbif (entrecôte), boss (chef), cash (espèce)*,
cikánská – *craillav (manger), gadjo (homme), minch (ami), choucard (bien)*,
staro-francouzská – *picoler (boire de l'alcool), artiche (argent), clope (cigarette), taf (travail)*,³⁰

4.6 SLOVOTVORBA SE SPECIFICKÝM POSTUPEM

Kryptická funkce je hlavním důvodem vzniku slovtvorných postupů, jako je verlan, javanais nebo například louchébem. Jsou založené zejména na přehazování částí slov, popřípadě přidávání dalších písmen k ještě složitějšímu porozumění pro nezavěšené jedince. Uvedu zde pár nejznámějších způsobů, které se ještě dnes běžně používají při komunikaci.

4.6.1 VERLAN

Verlan je typ postupu, který můžeme slyšet zejména od mladých lidí z okrajových čtvrtí měst, ale spousta slov se užívá i v běžném neformálním hovoru, proto je pro nerodilého mluvčího dobré znát alespoň ty nejpoužívanější výrazy, aby při rozhovoru nebyl zaskočen neznámým slovem. Začal se používat v 19. století, ale nejvíc se rozvinul během druhé světové války jako tajný jazyk dělníků. Nyní se hojně vyskytuje v hudbě (zejména v rapu), ale také ho slyšíme v běžném hovoru.

Tvoří se přehozením začátku a konce slova. Vzniknul tak i název tohoto postupu – ze slova *l'envers*, což znamená *naopak*, přehozením slabik vzniklo pojmenování *verlan*. Pokud slovo končí na e, ve verlanu se čte jako [œ], nikoliv [e] (např. *tronche*: verlan – *chetron*, výslovnost však bude jako by se psalo *cheutron*, ne *chétron*). Verlanizace dvojslabičných slov je podstatně jednodušší – pouze se vymění začátek a konec slova. U trojslabičných slov je možných několik kombinací. Pokud má slovo skladbu „ABC“ (kde každé písmeno značí jednu slabiku), může verlanizací vzniknout slovo „BCA“ (*défoncé* – *foncedé*), „CBA“ (*portugais* – *gaitupor*) nebo pouze „CB“ (*enervé* – *véner*). U

³⁰ GOUDAILLIER, J.-P. *Comment tu tchatches !*. Paris: Maisonneuve et Larose., 2001. s. 18.

jednoslabičných slov jde o prohození fonémů (*fou – ouf*) nebo z něj lze udělat slovo dvojslabičné (*fête – fêteu – teufé – teuf*).³¹

Mezi nejčastěji používaná slova se řadí například:

meuf – femme (žena)

blempro – problème (problém)

ouf – fou (*C'est un truc de ouf!* – *C'est quelque chose d'incroyable!*) (šílený)

Ziva! – Vas-y! (Pojď!)

keum – mec (= *un garçon*) (chlapec)

Laisse béton! – Laisse tombé! (Nech to být.)

résoi – soirée (večírek)

teuf – fête (svátek)

turvoi – voiture (auto)

vénère – enervé (rozčilený)

*louche – chelou*³² (podezřelý)

Jinou verzí verlanu je *lanvère* nebo taky *double verlan* (dvojitý verlan). Je to vlastně „verlan verlanu“. Jedná se totiž o přehození slabik slov, která již byla verlanem jednou přetvořena. Většinou se tak děje, jakmile již zverlanizované slovo vstoupí do slovníku. Používají ho opět mladí lidé, ale hlavně rappeři.

Taková slova můžou být např.:

feumeu – meuf – femme (žena)

reubeu – beur – Arabe (Arab)

*sacom/ascom – asmeuk – comme ça*³³ (takto)

³¹ <https://blog.assimil.com/verlan-javanais-louchebem-ou-largonji-quand-les-mots-se-defont/>

³² <https://www.dictionnaires.com/verlan/>

³³ <http://monsu.desiderio.free.fr/curiosites/verlan4.html>

4.6.2 JAVANAIS

Javanais se používá od roku 1857. Opět je to tajný jazyk, který vzniká vkládáním jedné nebo více slabik, nejčastěji „av“, ale taky „ag“, „aj“ nebo „va“, mezi souhlásku a samohlásku. Takže z věty „*Bonjour, comment allez-vous*“ vznikne „*Bavonjavour. Cavommavent avallavez-vavous?*“ Pokud slovo začíná na samohlásku, vkládá se jedna ze slabik i před ni, ale pokud končí na souhlásku, tak se již žádná další slabika nedoplňuje.

gravosse – grosse

baveau – beau

train – travain

*Jave m'avappavellave Javulavie. – Je m'appelle Julie.*³⁴

4.6.3 LARGONJI

Tento slovotvorný postup vznikl v 19. století a je založen na nahrazování prvního písmena písmenem „l“, a to tak, že toto počáteční písmeno se vloží na konec slova, za kterým ještě stojí sufix, který buď vyplývá z písmena, nebo je libovolný (na vysvětlenou například u slova *jargon* odtrhneme „j“, které nahradíme „l“ a vznikne nám *largon*, poté přesuneme „j“ na konec a jelikož se ve francouzštině písmeno j vyslovuje jako [ži], přidáme za něj ještě „i“. Vznikne nám tak slovo *largonji*. Podobně můžeme vytvořit slovo *lacsé*: *sac – lacs – lacsé*.

laféquès – café

leudé – deux

loubé – beau

loucédé – en douce

lonjurbé – bonjour

lardonpé – pardon

lorcefé – forcé

Largonji je základem pro tvorbu dalších argotů přidáváním koncovek *-ic*, *-iche*, *-uche*, nebo například *-om*.³⁵

³⁴ CARADEC, François a Jean-Bernard POUY. *Dictionnaire du français argotique & populaire*. Paris: Larousse références, 2005. s. 18.

³⁵ <http://monsu.desiderio.free.fr/curiosites/largonji.html>

4.6.4 LOUCHÉBEM

Z largonji vychází postup, který přejali řezníci (*bouchers*) z pařížské La Villette a pojmenovali ho po sobě *louchébem* (louchébem od slova *boucher* čili řezník). Od largonji se liší pouze tím, že na konci slov je neměnná přípona *-em*, *-oque* či *-é*.

labatem – *tabac*

lerchem – *cher*

lonjournème – *bonjour*

lardonpem – *pardon*

larlépem – *parler*

loufoque – *fou*³⁶

³⁶ <http://monsu.desiderio.free.fr/curiosites/largonji.html>

PRAKTICKÁ ČÁST

Cílem této práce bylo sestavit korpus lexikálních výrazů studentského slangu současné francouzštiny. Rozhodla jsem se proto vytvořit dotazník, kde respondenti měli k daným výrazům doplnit jejich slangový výraz, který právě oni používají ve svém běžném životě.

Dotazník jsem rozdělila do dvou kategorií. V první části respondenti uváděli výrazy, které jsou spojené s prostředím školy – budovy, personál školy, studenti, zkoušky či studium. Ve druhé části měli sdílet slova, která používají k pojmenování aktivit ve svém volném čase. Slova se týkala oblastí, jako jsou například přátelé nebo večírky. Na konci dotazníku měli odpovídající prostor ke sdělení výrazů, které by chtěli zmínit nad rámec dotazníku, protože jim připadají zajímavé a nejsou obsaženy v dotazníku.

Dotazník se skládal celkem z 32 otázek, přičemž první tři zahrnovaly osobní údaje, 28 z nich se týkalo slangových výrazů a jedna otázka byla doplňující. Jednalo se o otevřené otázky, kam každý mohl zadat libovolný počet výrazů, které ho napadly v souvislosti se zadáním. V poslední otázce mohli respondenti uvést jakýkoliv slangový výraz, který používají ve svém běžném životě a souhlasí alespoň trochu s tématem této bakalářské práce. Vzorový dotazník je také přílohou této práce. Vzhledem k tomu, že jsem nějakou dobu pobývala ve francouzském Lorientu, požádala jsem o vyplnění své francouzské spolužáky, ale odpovědělo pouze několik málo z nich. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla dotazník rozeslat mezi veškeré své přátele z Francie, přestože třeba již nestudují, ale se studentským slangem se setkávají, používají ho a mohou tak přispět i svou slovní zásobou. Poté jsem dotazník rozvěsila do několika skupin na sociálních sítích Facebook a Twitter, odkud mi pár odpovědí přišlo také. Přes veškerou snahu jsem získala pouze 26 odpovědí, přičemž ne všechny byly úplné – buď z důvodu, že pro určitý pojem respondent žádný slangový výraz nepoužívá, nebo ho například právě v tu chvíli nic nenapadlo. Průzkum probíhal zhruba jeden měsíc a dotazník jsem pravidelně znovu rozesílala, abych se respondentům připomněla. I přesto, že byl počet respondentů menší, než jsem předpokládala, získala jsem do korpusu dostatek zajímavých výrazů, které mohly být dále analyzovány.

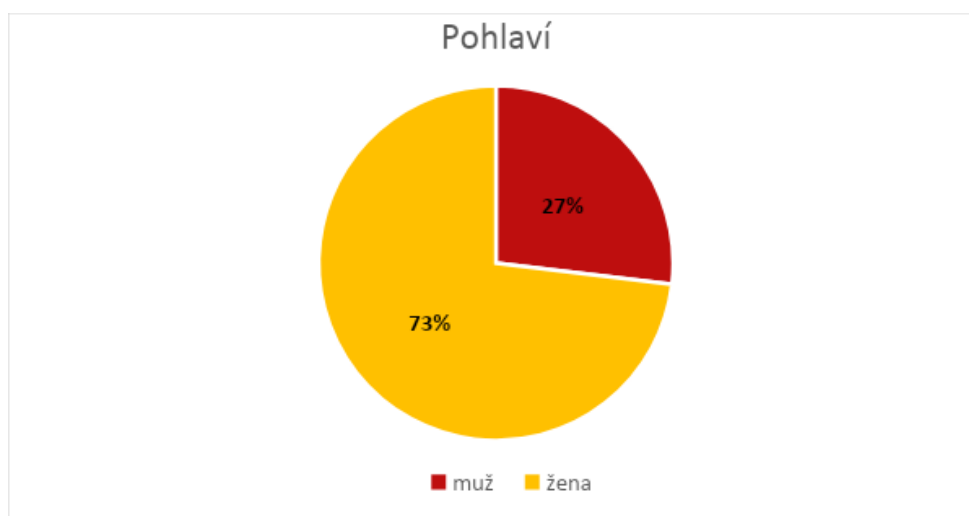
Na začátku představím obecný přehled nejpoužívanějších slovtvorných postupů tvoření slangových výrazů, následně každou z otázek samostatně analyzuji a doplním

grafem. Poté sestavím tabulku všech zmíněných výrazů a roztřídím je podle slovotvorných postupů, ze kterých vznikly, a následně také určím, který z nich je zastoupen nejčastěji, a tudíž je nejvíce používán pro tvorbu argotických výrazů ve studentském prostředí.

Mezi mé výchozí hypotézy patří fakt, že studenti ve svém vyjadřování nejvíce používají slova vzniklá zkracováním a slova přejatá z anglického jazyka. Usuzovala jsem tak ze svých osobních zkušeností během studia ve Francii, ale také z předchozích kontaktů s Francouzi. Mladí lidé v dnešní době používají anglicismy ve své běžné mluvě relativně často, což občas zapříčiňuje nedorozumění se starší generací, která těmto slovům nerozumí, jelikož se tento jazyk ještě povinně neučila. Můžeme to pozorovat i u nás v České republice, kdy si anglická slova přetváříme tak, aby se nám lépe vyslovovala a používala (např. e-kniha, kouč, skypevat, tweetnout, postnout). Spousta anglicismů se však ujala ve své původní podobě, jako třeba feedback, notebook, voucher, chat a mnoho dalších. Stejně je to i ve francouzštině jenom s tím rozdílem, že na anglické výrazy aplikují svoje pravidla (skyper, tweeter, poster). Co se týče slov vzniklých zkracováním, též z vlastní zkušenosti vím, že se vyskytují v běžné francouzské konverzaci celkem často. Cílem výzkumu tedy bylo zjistit, jestli je tomu opravdu tak, nebo studenti k obohacení svého slovníku používají i jiné způsoby tvoření slov.

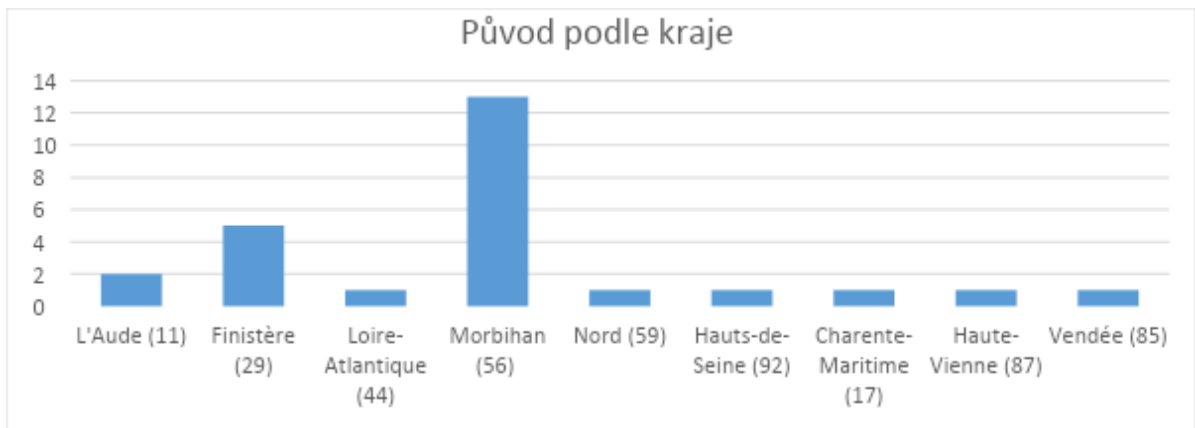
ANALÝZA VÝSLEDKŮ

V úvodu dotazníku respondenti zodpovídali tři osobní otázky, přesto však dotazník zůstal anonymní. První otázka se týkala pohlaví odpovídajícího. Z grafu je patrné, že většina z nich byly ženy a pouze necelá třetina muži – konkrétně 19 žen a 7 mužů.

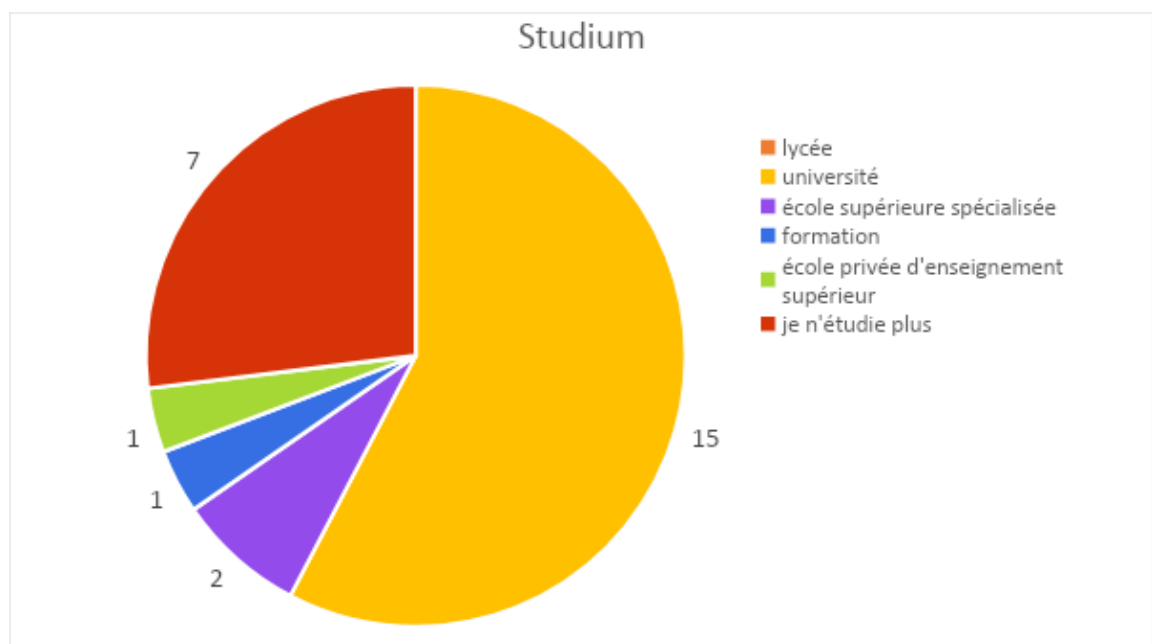

Následně jsme zjišťovali, z kterého departementu³⁷ každý respondent pochází. Většina odpovídajících pochází ze severní části Francie, což souvisí s faktem, že většina respondentů byli moji spolužáci z Université Bretagne Sud, a proto převažuje departement Morbihan (56) a Finistère (29). Z Morbihanu pochází třináct a z vedlejšího Finistère pět odpovídajících. Dále se zde objevovaly západní departementy Loire Atlantique (44), tam odpovídal pouze jeden člověk, stejně jako v departementu Vendée (85). Department Nord (59), nacházející se u hranic s Belgií, měl také jednoho respondenta. Ve středozápadní Francii odpověděli dva respondenti – jeden pocházel z departementu Charente-Maritime (17) a druhý z Haute-Vienne (87). Poslední odpovídající byl původem z Paříže, konkrétně z Hauts-de-Seine (92).

³⁷ Departement je francouzská územní jednotka na úrovni mezi regionem a okresem (region je mu nadřazený a departement se dále dělí na arrondissements).

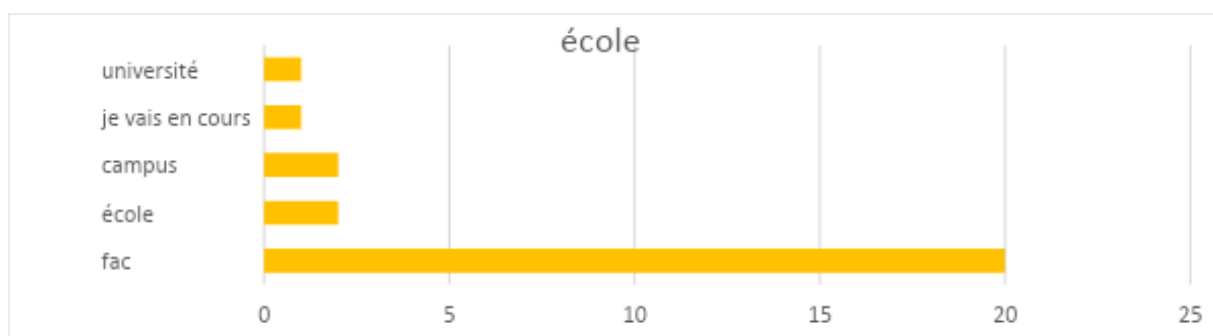

Poslední z osobních otázek byla úroveň vzdělání, které daný respondent dosáhl. Níže naleznete opět graf, z kterého je patrné, že 15 respondentů, tedy více než polovina, jsou studenty univerzity. Pravděpodobně je to také zapříčiněno rozesláním dotazníku na fakultě bretaňské univerzity. Překvapivě další početnou skupinou byli lidé, co již školu nenavštěvují nebo jsou čerstvými absolventy. Zastoupilo je 7 respondentů. Dále odpovídali dva studenti specializovaných škol (specializace např. na umění, architekturu, ...) Jeden respondent je studentem soukromé školy a taktéž jeden respondent navštěvuje tzv. *formation*, která je přípravou na vybrané povolání a od klasické školy se liší tím, že se zde zaměřují na praktickou část povolání.

Po úvodních otázkách následovala první část dotazníku, kterou jsem zaměřila na slangové výrazy, které se týkají pouze školního prostředí. Každou z otázek zde budu rozebírat zvlášť. Výsledky dotazovaných výrazů vždy roztřídím podle použitých postupů a četnost výskytu každého výrazu bude porovnávána na grafech. Musíme taky počítat s tím, že někteří respondenti nezodpověděli všechny otázky, a tudíž počet odpovědí nemusí korespondovat s celkovým počtem odpovídajících. Rovněž jsou zde i výrazy, které nebyly zodpovězeny z důvodu, že respondenti jednoduše používají původní slovo a z důvodu úspory času ho nepřepisovali, ale napsali například „rovná se“ – takováto slova jsem tedy počítala jako slova, kde se výraz nemění.

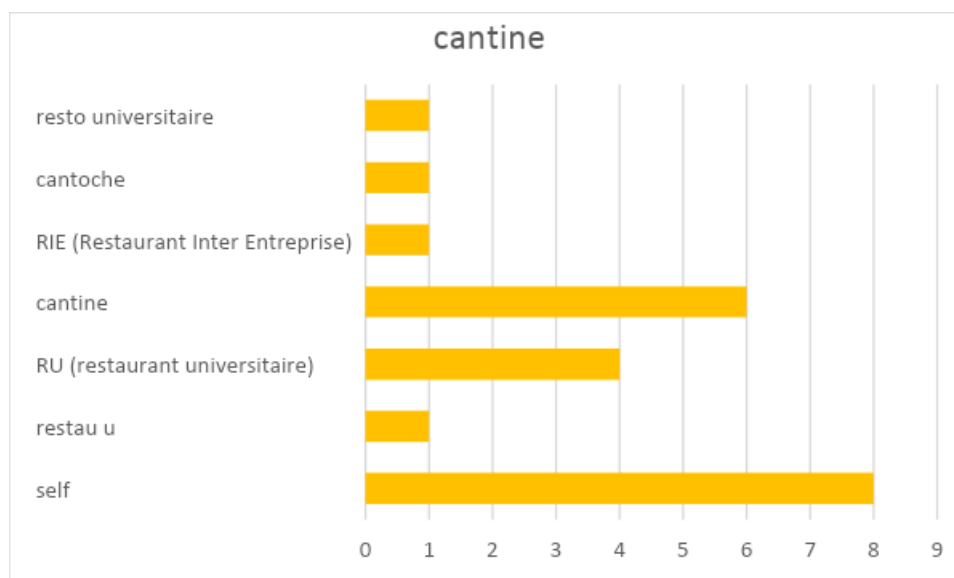
Prvním z výrazů bylo slovo vyjadřující školu, konkrétněji budovu, kterou studenti navštěvují. V češtině bychom to mohli přirovnat například k pojmenování gymnázia, které lidé běžně nazývají jako „gympl“. To bylo také podnětem pro tuto otázku. Nejčastěji se v odpovědích vyskytoval výraz *la fac*, což je zkrácenina slova *faculté* neboli fakulta. Objevil se i výraz *campus*, který napsali studenti soukromých vysokých škol nebo škol

specializovaných na umění. *Campus* bychom mohli přeložit jednoduše jako kampus a slovo by se zařadilo svým vznikem do skupiny slov vytvořených pomocí metonymie neboli podobnosti na základě příbuzenského vztahu, souvislosti. Kampusem se totiž nazývá „prostor, v němž se vyskytuje univerzita; zpravidla jde o celek několika budov, můžou do něj spadat nejen budovy jednotlivých fakult, ale i koleje, menza apod.“³⁸. Vyskytla se i odpověď *je vais en cours*, což v překladu znamená *jdu na hodinu / na vyučování*, kde výraz pro budovu jako takovou vůbec není použit. Jednou bylo zmíněno i slovo *école*, které znamená *škola* obecně. Na následujícím grafu tedy lze zřetelně vidět, že zkrácenina *fac* je mezi studenty univerzit nejpoužívanější.

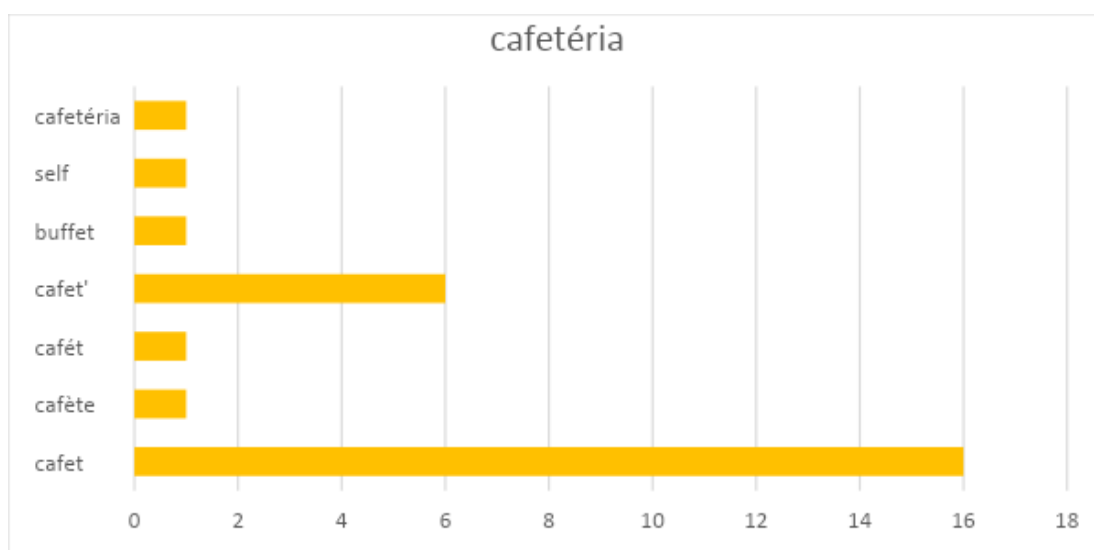
³⁸ <https://www.vysokeskoly.cz/akademicky-slovník/heslo/kampus>

Další z univerzitních budov byla jídelna neboli *cantine*. Zde se výrazy velmi lišily. Nejvíce překvapivý byl pro mě výraz *self*, který byl nejpočetnější z odpovědí, ačkoliv jsem ho při studiu na západě Francie nikdy nezaslechla. Tato zkrácenina pochází z anglického jazyka ze slova *self-service* neboli *samoobsluha*³⁹. Dalšími výrazy byly různé variace na slovní spojení *restaurant universitaire* čili univerzitní restaurace. Nejčtenější byla zkratka *RU* vytvořená zkracováním (siglaison) z prvních písmen tohoto názvu. Dalšími slovotvornými způsoby byly apokopa u slova „restaurant“, kdy odtržením poslední části slova vznikly spojení jako *resto universitaire* nebo *restou*. RIE je zkratka z prvních písmen „Restaurant Inter Entreprise“. Čtyři jedinci napsali, že používají původní slovo *cantine* a jednou se ve výsledcích vyskytlo i slovo *cantoche*, které vzniklo odtržením koncové části slova *cantine* a připojením sufixu *-oche* na její místo.

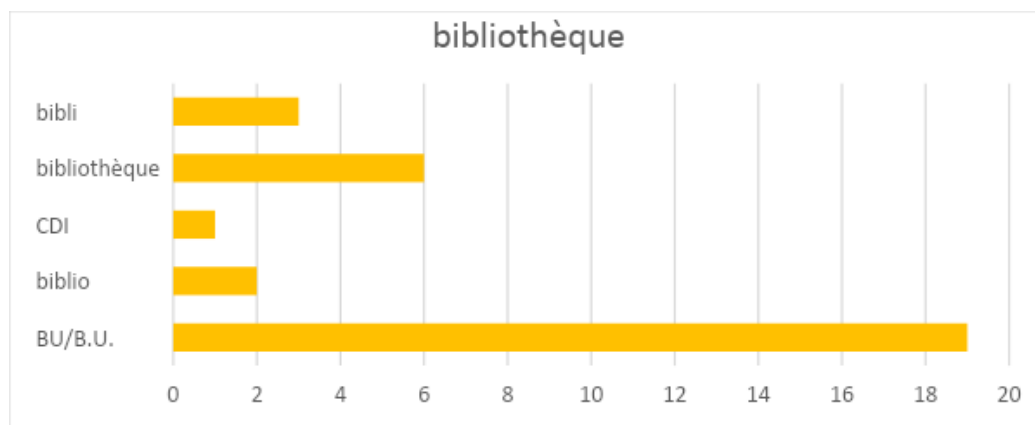
³⁹ <https://www.lalanguefrancaise.com/dictionnaire/definition/self-service>

Na slangovém výrazu pro *cafetéria* (neboli kavárna/bufet) se všichni shodli, jediné, v čem si tato slova nebyla podobná, je jeho grafická podoba. Všechna jsou v základu stejná – *cafet*, avšak někteří respondenti ji napsali jako *cafet'* a pár z nich pouze jako *cafet*. Objevily se i variace jako *cafète* či *cafét*. Všechny tyto grafické rozdíly se projeví pouze ve výslovnosti konce slova, a to tak, že se „t“ na konci buďto vysloví, nebo ne. Jeden odpovídající rovněž zapsal slovo *self*, které jsme viděli již v předchozím odstavci u *cantine*. *Cafet* jako takové vzniklo zkracováním (abréviation) – odtržením koncové části slova.

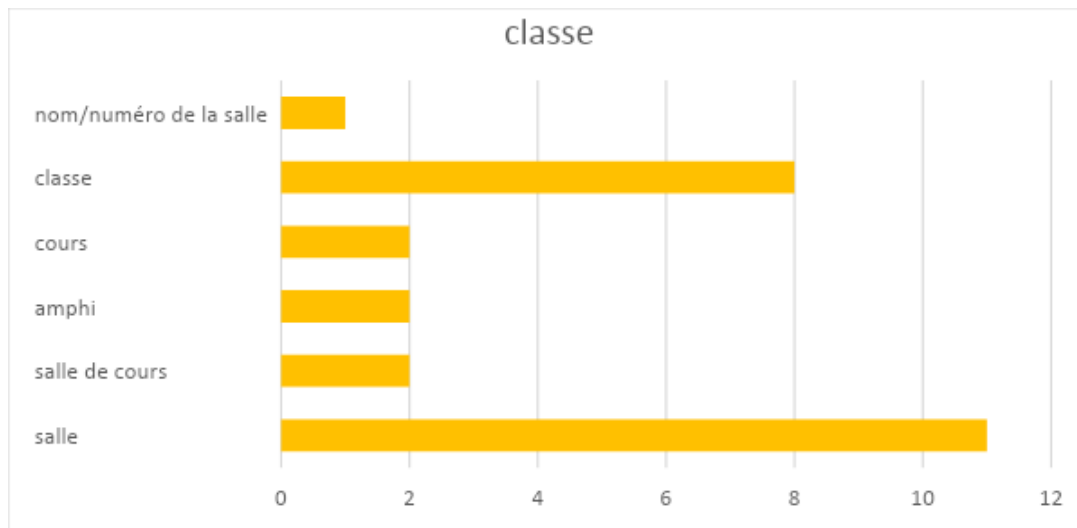
Žádné zajímavosti jsem nenašla ani u slova *secrétariat*. Kromě dvou případů, kdy sekretariát nazývají *acceuil*, neboli příjem, tak pro něj používají opět celou neupravenou formu *secrétariat*. Těchto odpovědí bylo 24.

Na rozdíl od sekretariátu se pro výraz *bibliothèque* v odpovědích objevilo mnoho různorodých variací. Nejčastěji se vyskytovala odpověď „BU“ či „B.U.“, což jsou počáteční písmena slovního spojení *bibliothèque universitaire*, tedy univerzitní knihovna.

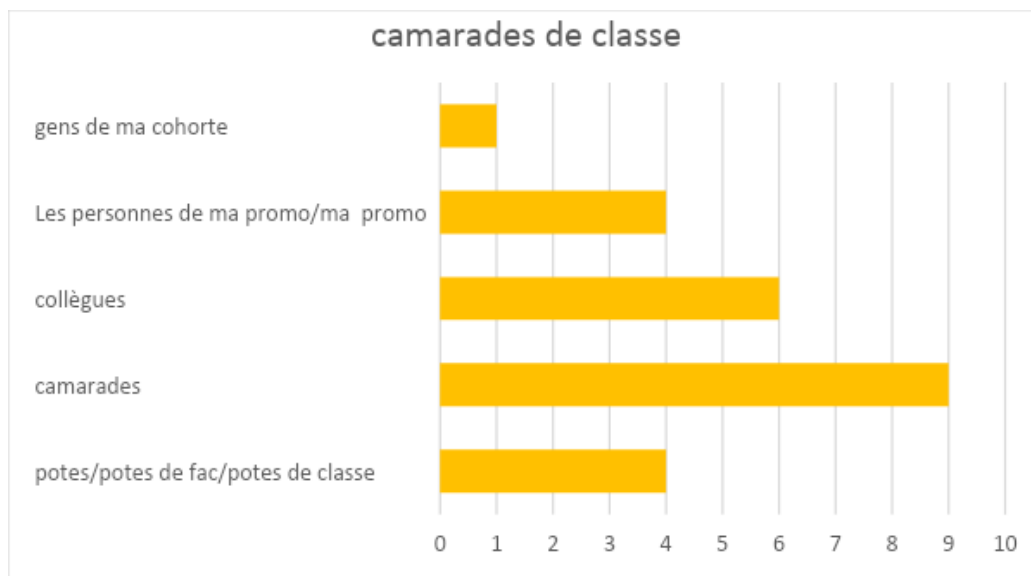
Slovo tedy vzniklo opět pomocí siglaison neboli zkracování. Dále byly použity zkráceniny *biblio* a *bibli*, jež vznikly odtržením koncové části slova a ponecháním pouze prvních dvou nebo tří slabik. Zkratka *CDI* (Centre de Documentation et d'Information) se používá pouze na středních školách (lycée) pro označení školní knihovny. Takle odpověď se ale vyskytovala pouze jednou. Samozřejmě se zde ukázala i nepozměněná slova, kde u některých bylo vysvětleno, že pojmenování *bibliothèque* je zde obecné pojmenování pro jakoukoliv veřejnou knihovnu, ale pokud mluví o univerzitní či školní knihovně, použijí zkratku BU (*bibliothèque universitaire*), popřípadě CDI.

Označení pro třídu (ve smyslu místnosti) byla také celkem rozmanitá. Poměrně vyrovnaně jsou používány pojmy *classe* a *salle*. Obě pojmenování jsou výrazy pro třídu. Další variací bylo *salle de cours*, což je jenom rozvinutí původního *salle*. Dva jedinci uvedli pojem *amphi*, což je zkrácené slovo *amphithéâtre*. To lze přeložit jako „posluchárna“, což je místnost typická spíše pro univerzitu či vysokou školu, a je tím myšlena velká místnost se stupňovitou podlahou pro velký počet lidí, kde je dobrá akustika. Jeden dotazovaný uvedl, že pro pojmenování třídy použije vždy její název či číslo.

Pro oslovení svých spolužáků francouzští studenti používají spoustu různorodých pojmenování. Časté bylo pojmenování *camarades*, které je pouze zkrácením sousloví *camarades de classe*. Ve výsledcích se vyskytlo celkem devětkrát. *Potes* nebo *potes de classe* je také pouze variací původního výrazu, jelikož *pote* je ve francouzštině hovorovým ekvivalentem slova *camarade* (v češtině bychom takhle slova přeložili jako „kamarád“ – *camarade* a „kámoš“ – *pote*). Šest tázaných odpovědělo, že nazývají své

spolužáky kolegy – *collègues*. Objevil se i pojem *promo*, který je zkratkou (apokopa) ze slova *promotion*, což znamená ročník (u vysokoškolských studentů), a je tedy používáno

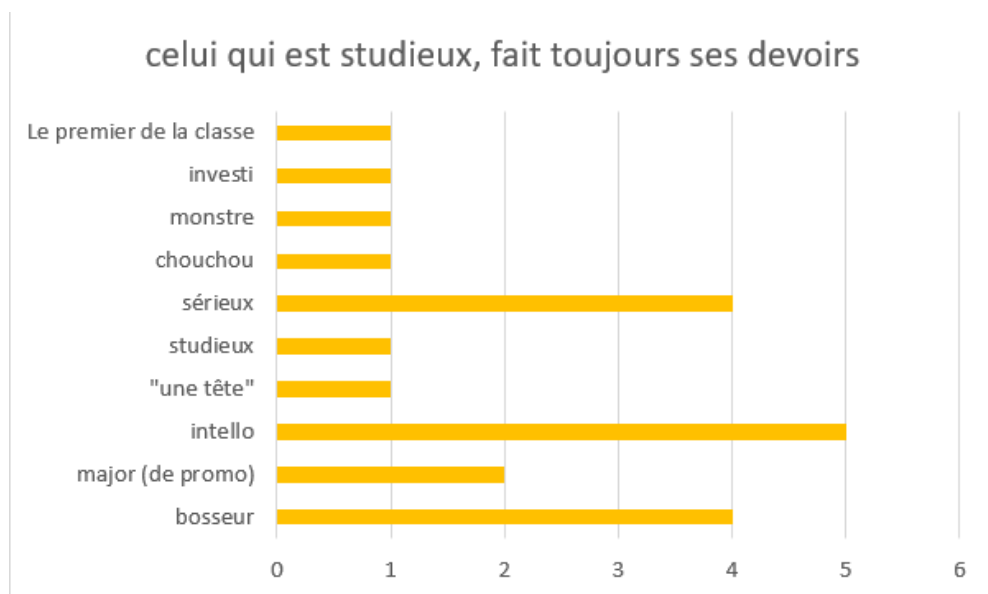

buďto samostatně jako *ma promo* nebo ve spojení s jiným slovem jako *des gens de ma promo* nebo *des personnes de ma promo*. Zajímavým byl pro mě výraz *des gens de ma cohorte*, který napsal student z departementu Nord na hranicích s Belgií, kde slovo *cohorte* je hovorovým pojmenováním pro skupinu lidí.⁴⁰ *Gens de ma cohorte* je pak již jenom osobnější popis spolužáků z jeho třídy.

Dále měli respondenti pojmenovat pilného a líného studenta. Oba výrazy byly součástí jedné otázky, ale pro lepší znázornění je rozdělím. Nejdříve se tedy budu věnovat pracovitému žákovi. Pro jeho označení se mi dostalo několika různých výrazů, z nichž nejpočetnější skupinu tvoří výraz *intello*. Tento tvar je zkráceninou slova *intellectuel* v překladu intelektuál čili člověk, který hodně přemýšlí a uvažuje. Tvar vzniknul odtrhnutím koncové části původního slova a připojením přípony -o. Další v pořadí jsou slova *sérieux* a *bosseur*. *Sérieux* je zde ve významu spolehlivý nebo pečlivý, *bosseur* spíše pracovitý. Je odvozené od slova *bosser*, což je nespisovný výraz pro *pracovat*. Dva lidé odpověděli, že pro tohoto žáka používají slovo „major“, v češtině *premiant*. Zbytek výrazů se vyskytoval pouze po jednom. Patří mezi ně: *une tête* neboli *hlavička*, *chouchou*, *monstre*, *studieux* nebo *investi*, takže pouze hovorová pojmenování pilného studenta na základě přirovnání. Pro přiblížení – *chouchou* je pojmenování žáka, který je oblíbený u

⁴⁰ <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/cohorte/17021>

učitelů⁴¹, u slova *monstre* bylo upřesněno, že je to v pozitivním smyslu (jeho výkony jsou působivé)⁴², *studieux* je jednoduše člověk, který rád studuje a *investi* je odvozeno od slova *investir*, z čehož jsem vyvodila, že jde o člověka, který studiu věnuje svůj čas.⁴³

Co se týče naopak líného studenta, nejčastějším označením bylo *branleur*. Tento pojem označuje člověka, který většinu svého času tráví nicneděláním a v češtině bychom ho nazvali flákačem.⁴⁴ Dalším v pořadí je výraz *cancre* neboli lajdák. Zaujal mě i název *touriste*. Bohužel jsem pro něj nenašla žádný přesný význam, jelikož všechny se vztahovaly k turistovi jako takovému (cestovateli). Někde smysl tohoto slova přirovnávali k diletantovi, který má pouze povrchní znalosti o věcech, které ho zajímají, není však odborníkem.⁴⁵ Zbytek slov byl opět zastoupen pouze po jedné zmínce. Řadila se tam slova jako *pas sérieux*, *celui qui fout rien* (ten, co nic nedělá), *escroc* (podvodník), *flemmard* (lenoch), *boulet* (přítěž)⁴⁶ a dvě slova *feneant* a *fenian*, která jsou zřejmě zdomácnělé odvozeniny od slova *feignant* či *fainéant* neboli opět lenoch.

⁴¹ <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/chouchou/>

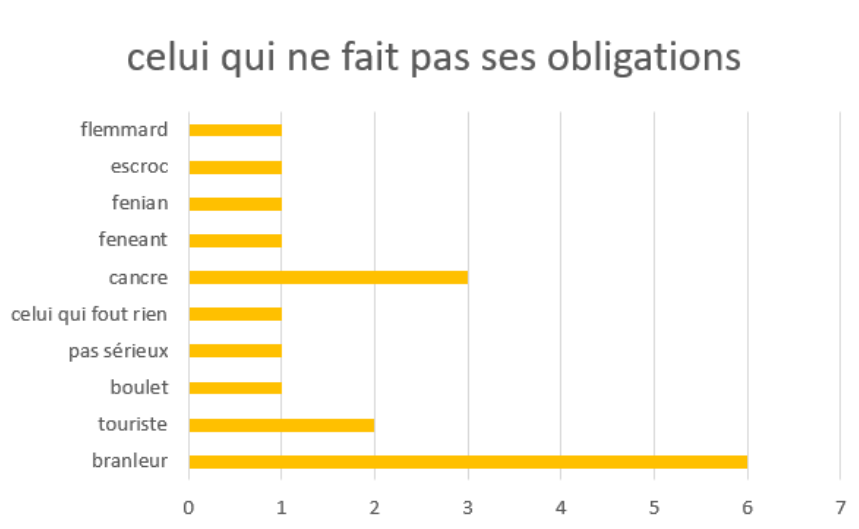
⁴² Prvotní význam slova *monstre* je nestvůra, obluda.

⁴³ *Investir* – investovat, vložit

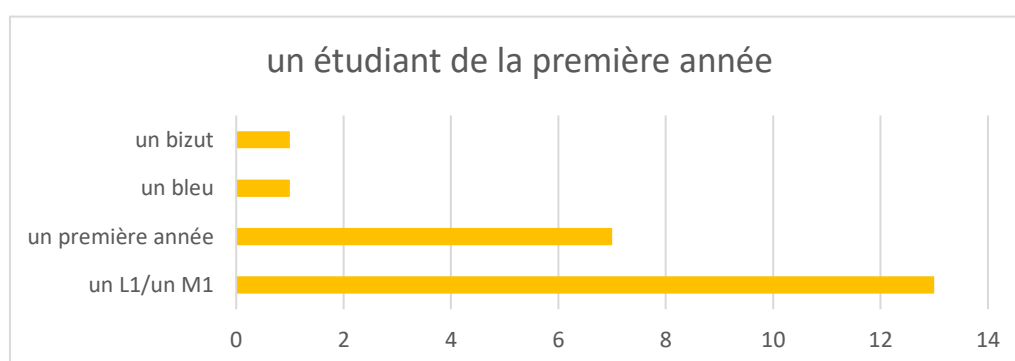
⁴⁴ <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/branleur/>

⁴⁵ <https://www.cnrtl.fr/definition/touriste> (A-1-b)

⁴⁶ <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/boulet/10543> (exp. 2)

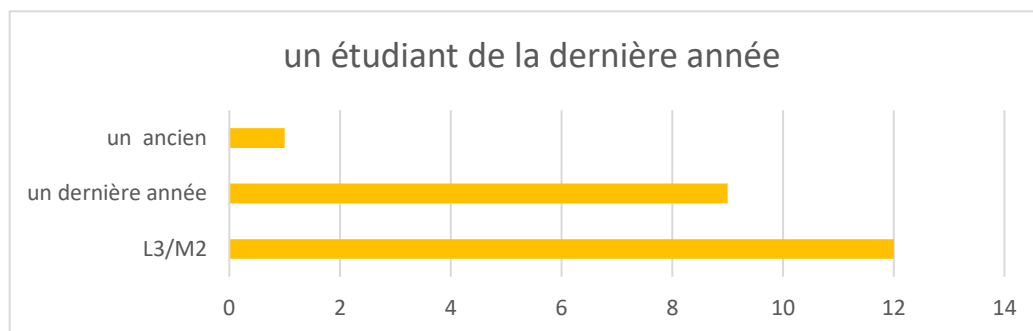

Dále mě zajímalo, jak mezi sebou označují studenty jednotlivých ročníků. Respondenti se v tomto ohledu dělí na dvě poloviny. Používají označení *un première année*, *L1* či *M1* pro první ročníky a *un dernière année*, *L3* nebo *M2* pro poslední ročníky. *Un première année* a *un dernière année* znamená v překladu první/poslední ročník, takže zde není o čem přemýšlet. Druhá skupina označuje spolužáky písmenem *L* nebo *M*, podle toho, jestli studují bakalářské (licence) či magisterské (master) studium a číslem ročníku, tudíž 1 – 3 pro bakaláře a 1 – 2 pro magistry. Pouze dva respondenti napsali jiná označení: *un bleu*⁴⁷ a *un bizut*⁴⁸ pro studenta prvního ročníku, která znamenají *nováček* a používají se spíše v armádě pro nově příchozí vojáky a *un ancien* (předchůdce) pro studenta posledního ročníku.

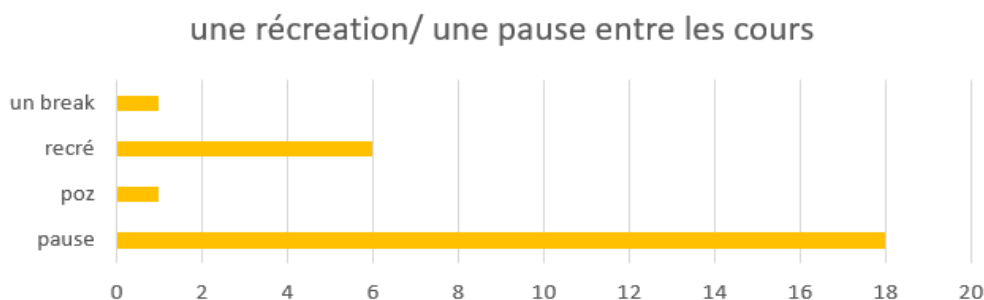

⁴⁷ <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/bleu/9836>

⁴⁸ <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/bizut/9691>

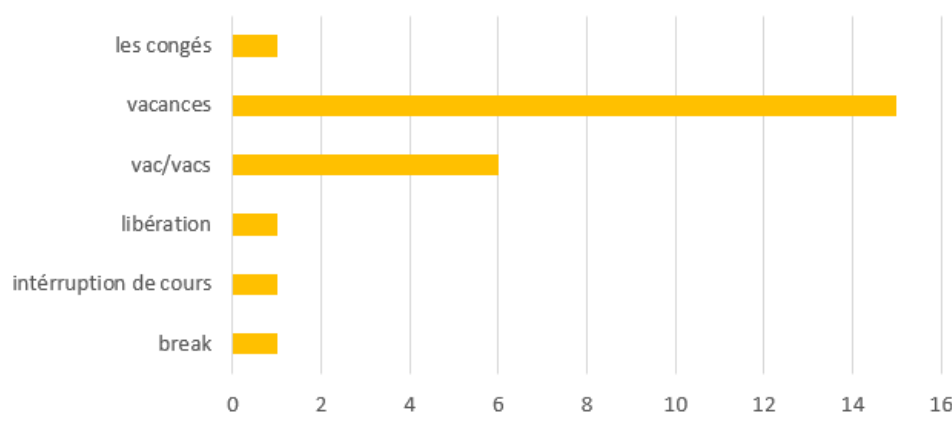

V dotazníku jsem se ptala také na to, jak by řekli, že mají přestávku (mezi vyučovacími hodinami). Osmnáct respondentů uvedlo, že používají jednoduchý pojem *pause* čili pauza. Jeden dokonce napsal zkrácenou verzi *poz*, napsal to tedy tak, jak se *pause* vyslovuje. Šest jedinců používá pro přestávku zkráceninu slova *récreation*, a to *recré*. Jeden člověk taky do dotazníku vyplnil anglické slovo *break* – studenti často používají anglická slova ve svém vyjadřování, zejména při rozhovoru se svými vrstevníky.

Pro pojmenování prázdnin neboli delší pauzy od školy, jsem získala 6 různých odpovědí. Nejčastěji, a to přesně 15x, se vyskytovalo slovo *vacances* – je to slovo patřící do běžného slovníku a v překladu znamená prázdniny. Šest lidí uvedlo zkráceninu tohoto slova: *vac* nebo *vacs*, kde byl opět odstraněn konec slova. Jednou jsem získala odpověď *les congés* – používá se spíše v pracovní sféře, znamená dovolená, a jednou *interruption de cours* neboli v doslovném překladu *přerušeni výuky*, *libération*, které bychom mohli interpretovat vtipně jako osvobození či propuštění. Poslední odpověď byla stejná jako v předchozím příkladu – anglické slovo *break* vyjadřující pauzu.

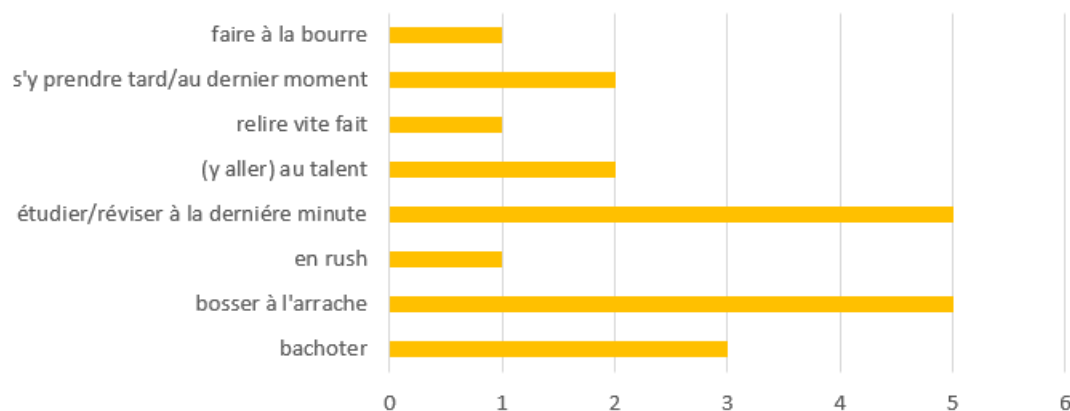
les vacances

Další otázka se týkala výrazů pro úspěch a neúspěch u zkoušky, kde jsem ale nezískala nikterak zajímavé odpovědi, jelikož pro úspěšné složení testu či zkoušky používají běžná slova jako *valider un exam*, *passer un exam* nebo *réussir un exam*. Pro naopak neúspěšnou zkoušku to bylo *rater un exam*, *foirer* či *louper*, které jsem od svých spolužáků v Lorientu slychávala nejčastěji. Všechny tyto výrazy můžeme přeložit jako „podělat“ nebo „pokazit zkoušku“. Zajímavým se mi zdálo označení zazaření u zkoušky, kdy většina respondentů uvedla *gérer un examen*. Samotné slovo *gérer* totiž znamená vést, řídit – student tak říká, že si vedl tak dobře, že řídil chod celého zkoušení. Vcelku zajímavá je anglická výpůjčka *j'ai shiné* vycházející ze slova *shine* čili *zářit*.

Nezbytným slovním spojením je pro studenty „učení se na poslední chvíli“. Francouzi k tomu použili spoustu zajímavých a rozličných výrazů. Pětkrát se objevila odpověď *bossier à l'arrache*, kde *à l'arrache* znamená *ve spěchu* a *bossier* je nespisovný tvar slova *travailler* (pracovat). Dále se ve výsledcích vyskytovalo slovo *bachoter*, které bychom mohli přirovnat k českým ekvivalentům *šprtat se* nebo *biflovat*. *Faire à la bourre*

étudier à la dernière minute

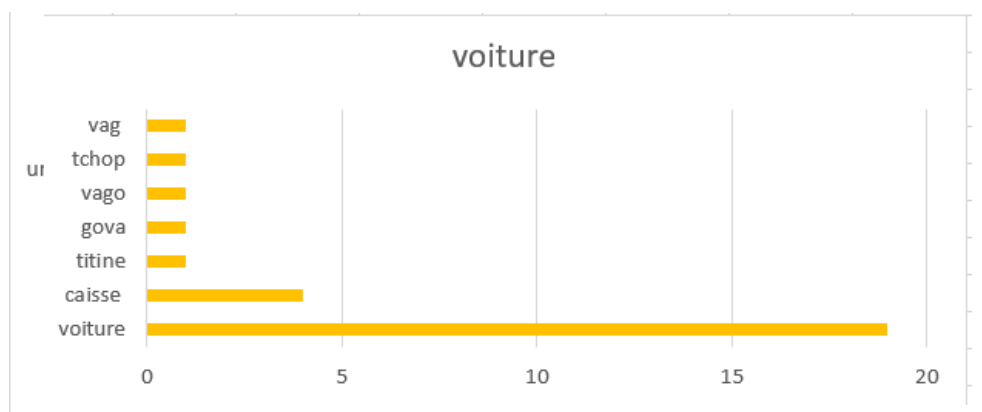
nebo také *être à la bourre* znamená něco jako v češtině *být ve skluzu* jelikož samotné *à la bourre* znamená *pozdě, spěchat*. Očekávaně se objevila i výpůjčka z anglického jazyka *en rush* neboli opět *ve spěchu* nebo také jednoduché *relire vite fait* pro *zběžné rychlé prolítnutí učiva*. Slovní spojení *y aller au talent* je poněkud z jiného soudku – použije ji student ve chvíli, kdy si je tak jistý svými znalostmi, že na zkoušku přijde bez učení a prostě použije svůj „talent“.

Druhou skupinou výrazů na které byl dotazník zaměřen, byla taková slova, která studenti používají mimo školní prostředí. Zařadila jsem tam slova týkající se dopravy (do školy a zpět), ubytování (kolej, byt), přátel blízkých i vzdálených, používané elektroniky a také samozřejmě párty a klubů neboli studentské zábavy po škole. Z dotazníku jsem získala i spoustu výrazů pro vyjádření míry opilosti i třeba různá pojmenování pro cigaretu.

Nedílnou součástí života každého studenta je ubytování. Do dotazníku jsem uvedla tři typy ubytování, která jsou běžná i u nás – kolej, byt a spolubydlení. Kolej neboli *résidence universitaire* získala mnoho různých označení. S velkou převahou je nejpoužívanějším pojmenováním *une résidence* nebo celý původní název *résidence universitaire*. S velkým odstupem pak následoval v žebříčku četnosti *crous* nebo taky *chambre du crous*, což je název odvozený od organizace (le Crous), která se ve Francii stará o ubytování a stravování studentů na vysokých školách a poskytuje jim i různá stipendia. Mezi ostatní uvedená pojmenování patřilo i zkráceniny *résid* nebo *cité U* (od *cité universitaire*), dále zkratka *RU* vytvořená z prvních písmen sousloví *résidence universitaire* nebo taky *une piaule*, což znamená *pokoj* a vychází to ze starého francouzského slova *pier* (pít), kdy „*piaule*“ bylo pojmenování pro hospodu.⁴⁹ Co se týče označení bytu, tam se všichni shodli na použití apokopy na slově *appartement*, takže výsledný používaný název je *un appart*. Stejně tak se jednohlasně dohodli i na používání *coloc* u spolubydlení neboli *collocation*.

⁴⁹ <https://www.dictionnairedelazone.fr/dictionary/search/piaule/piaule>

Jelikož spousta studentů jezdí do školy autem, získala jsem pro něj spoustu rozmanitých označení. Převážná většina dotazovaných používá základní slovo *voiture*. Dále můžeme slyšet hovorové *caisse*, zejména pak pro auta v opravdu špatném stavu⁵⁰, nebo třeba *titine*, které pravděpodobně vychází ze slova *tire* zdvojením první slabiky (od slova *tirer* – táhnout)⁵¹. *Vago* a *gova* jsou vlastně stejná slova, jenom *gova* je verlanem *vago*. *Vago* potom vychází ze slova *wagon* (neboli železniční vagon)⁵². Co se týče výrazu *tchop*, který se v dotazníku vyskytl pouze jednou, zde není původ slova úplně jasný, ale poprvé se vyskytl zřejmě okolo roku 2011 na jihu Paříže.⁵³ Pro označení autobusu se téměř všichni respondenti, až na jednoho, shodli na apokopě slova omnibus – *bus* a pouze jeden člověk uvedl *car* – tento výraz se ale používá spíše pro meziměstskou dopravu, pro běžnou městskou dopravu upřednostňují používání dříve zmíněného *bus* nebo *autobus*.⁵⁴

Vzhledem k tomu, že do běžného života mladých lidí dnes patří i elektronika, rozhodla jsem se dva studenty nejpoužívanější přístroje zařadit do dotazníku. Jedná se tedy o počítač či notebook a telefon. U počítače byl seznam výrazně omezenější než u výrazů pro mobil. Mezi nejčastější výrazy se řadí zkrácený tvar původního slova *ordinateur* (pomocí apokopy) – výraz *ordi*. Osm lidí uvedlo, že používá anglickou zkratku *PC* (personal computer), jenom ve francouzštině se liší výslovnost (vyslovuje se „pe se“ a nikoli „pí sí“). Jeden člověk do odpovědi napsal, že používá značku počítače k jeho označení (jako příklad můžeme uvést „un Dell“ nebo „un Lenovo“).

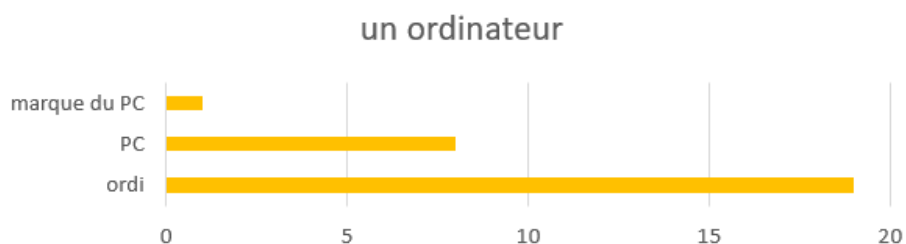
⁵⁰ <https://www.lalanguefrancaise.com/dictionnaire/definition/caisse>

⁵¹ <https://www.dictionnairedelazone.fr/dictionary/search/titine/titine>

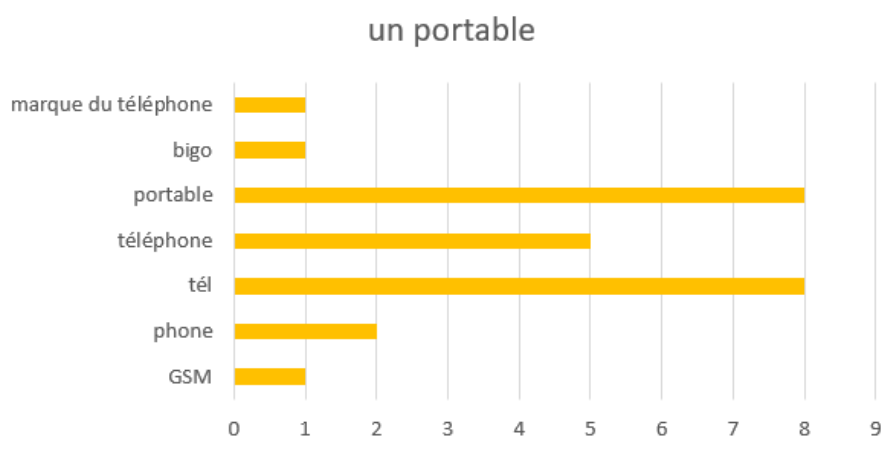
⁵² <https://www.lalanguefrancaise.com/dictionnaire/definition/vago>

⁵³ <https://dictionnaire.orthodidacte.com/article/definition-tchop>

⁵⁴ <https://www.lalanguefrancaise.com/dictionnaire/definition/car>

Pro pojmenovávání mobilu se vcelku vyrovnaně nejvíce používají tři výrazy – *un portable*, *un téléphone* a *un tél*. První dva jsou oficiální překlady pro slovo *telefon* či *mobil* a poslední je opět apokopa od slova *téléphone*, kde bylo odstraněno koncové *-éphone*. Naproti tomu slovo *phone* převzaté z angličtiny se vyskytovalo ve výsledcích pouze dvakrát, anglická zkratka *GSM* (Global System Mobile) dokonce jenom jednou, což mě vzhledem k častému výskytu anglicismů mezi mladými docela překvapilo. Rovněž jeden respondent uvedl pojem *bigo*. Tento výraz vzniknul opět odtrhnutím konce slova *bigophone*, který původně označoval hudební nástroj, který vynalezl Romain François Bigot (odtud *bigophone*). V argotu se pak tedy začal používat pro pojmenování telefonu.⁵⁵ Jeden člověk opět uvedl, že svůj mobil označuje jeho značkou.

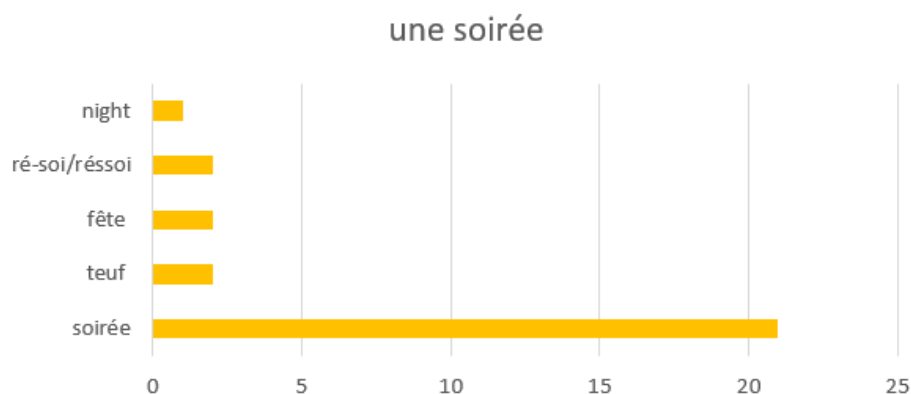

Nejčastějším označením kamaráda se jeví slovo *pote*, které můžeme do češtiny přeložit jako *kámoš*. Dva respondenti uvedli, že svého blízkého přítele označují jako *bráču* neboli *frère*. Zbytek odpovědí už má vždy jen jednoho zástupce. Ke slovu *sang* bych přiřadila význam „pokrevní bratr“ neboli velmi silné přátelství – nenašla jsem nikde přesný původ nebo význam, ale vzhledem k tomu, že překlad slova *sang* je v češtině krev,

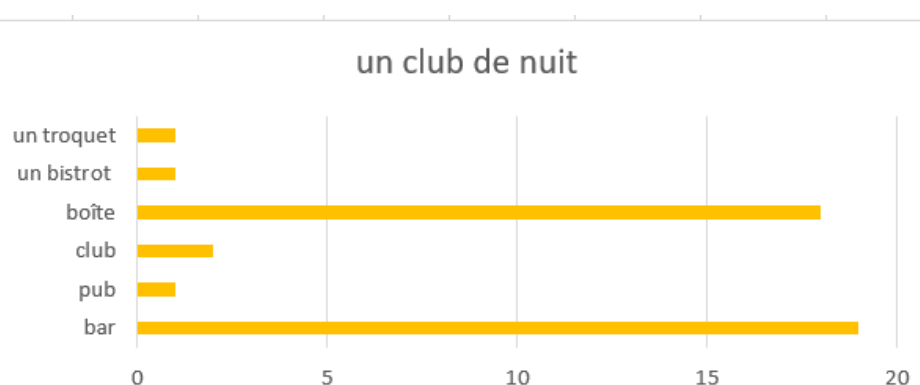
⁵⁵ <https://www.lalanguefrancaise.com/dictionnaire/definition/bigo>

tak se toto spojení nabízí nejvíce. Stejně tak význam ke slovům *gars sûr* a *collègue* jsem přiřadila na základě překladů do češtiny, kdy se například *kolega* používá také ve smyslu známého, ale ne příliš blízkého přítele.

Když se přesuneme k mimoškolní zábavě studentů, patří sem nepochybně večírky a párty. Pro tato slova existuje mnoho hovorových výrazů, proto jsem je také zařadila do dotazníku. Když zůstaneme u doslovného překladu slova večírek – *soirée*, respondenti uvedli, že používají verlan tohoto slova, a to buď v podobě *réssoi* nebo *ré-soi*. Drtivá většina ale opět uvedla, že používá neupravenou podobu slova *soirée*. Slovo *fête* je používáno mnohem méně, do češtiny bychom ho přeložili spíše jako oslava než večírek v klubu. Opět je používán i verlan a to v podobě *teuf*. Jednou se vyskytlo i anglické slovo *night* neboli noc.

K tomuto tématu se nepochybně vztahuje také bar či klub, kde takový večírek probíhá. Francouzští studenti chodí nejčastěji do *bar*. Toto slovo pochází z angličtiny a v dotazníku ho uvedlo hned 19 respondentů. Jako další v pořadí byla odpověď *boîte*, vycházející ze spojení *boîte de nuit* neboli *noční klub*. Opět se po jedné nebo dvou zmínkách objevila anglická slova *club* a *pub*. *Troquet* bychom zase mohli přeložit jako *hospoda*, *krčma* a je aferézou od slova *mastroquet*, které znamená totéž.

Na závěr jsem si nechala výraz zřejmě bohatý na spoustu slangových variací. Je jím *opít se*. Z dotazníku jsem získala celkem devět variant, jak tento stav opsat. Nejčastěji se objevilo *se bourrer* nebo *se bourrer la gueule*, což v doslovném překladu použijeme jako hovorové *ožrat se*. Několikrát se objevily slovní obraty ve spojení se slovy „se mettre“ nebo „se prendre“: *se mettre une race*, *se mettre une murge*, *se prendre une cuite*, *se prendre une caisse* nebo *prendre une charge*. V tomhle významu jsou tu slova *se mettre* a *se prendre* jako pojmenování pro dostání se do určitého stavu (v tomto případě do stavu opilosti). Například původ slovního spojení *se prendre une cuite* dle internetového serveru *Internaute*⁵⁶ pochází z druhé poloviny 20. století a je údajně založen na peci, v níž se vypaluje porcelán, což evokuje teplo a změnu stavu. K úsloví *se mettre une race* bych přiřadila český frazém *vypít se z podoby* – *race* totiž v překladu znamená kromě jiného i *rasa*, *vzhled*. U většiny vysvětlení tohoto výrazu na internetu bylo uvedeno, že člověk se do tohoto stavu dostane dobrovolně a se záměrem se opít. Slovo *murge* samo o sobě znamená něco jako v českém jazyce *kalba*, *pařba* a sloveso *se murger* zase *ožrat se*, *být na káry*.⁵⁷ „*Se mettre une murge*“ je tedy opět pouze výsledek takovéto zábavy. Tento obrat pochází z názvu ulice Alfonse Murge v Paříži. V této ulici se nacházely obchody s vínem a jinými alkoholickými nápoji a lidé se sem tedy chodili opíjet (název ulice zanikl v roce 1930, avšak slangový výraz přetrval).⁵⁸ Dále pak *licher*, pocházející ze slova *lécher* – *lízat*, které se používá pro konzumaci pití a jídla často ve velkém nadbytku, přičemž si dotyčný jídlo vychutnává (francouzsky *avec gourmandise*) – nezůstane ani drobek, ani kapka. Pro *partir en piste* jsem našla pouze jedno jediné vysvětlení, a to na webové stránce *dufrancaisaufrancais.com*, kam můžou lidé takovéto výrazy s vysvětleními zapisovat – jistý Jérôme ze Švýcarska uvedl, že se dané slovní spojení používá v situacích, kdy večírek začíná vcelku poklidně, ale nakonec se to zvrtné.⁵⁹ Nedokážu ale na základě této jedné informace posoudit, zda se výraz používá jen ve Švýcarsku nebo i v jiných frankofonních zemích. V mém dotazníku ho například uvedla slečna z Finistère v regionu Bretagne (severozápad Francie). Označení *se pinter* podle všeho vychází ze staré jednotky objemu kapalin „pinte“, která byla 0,93l. Dnes, když si v restauraci objednáte *une pinte*, tak vám přinesou půllitr piva. Z další spousty výrazů uvedu ještě poslední zajímavý, a to *torchon chiffon carpette*. Pochází ze skeče Les

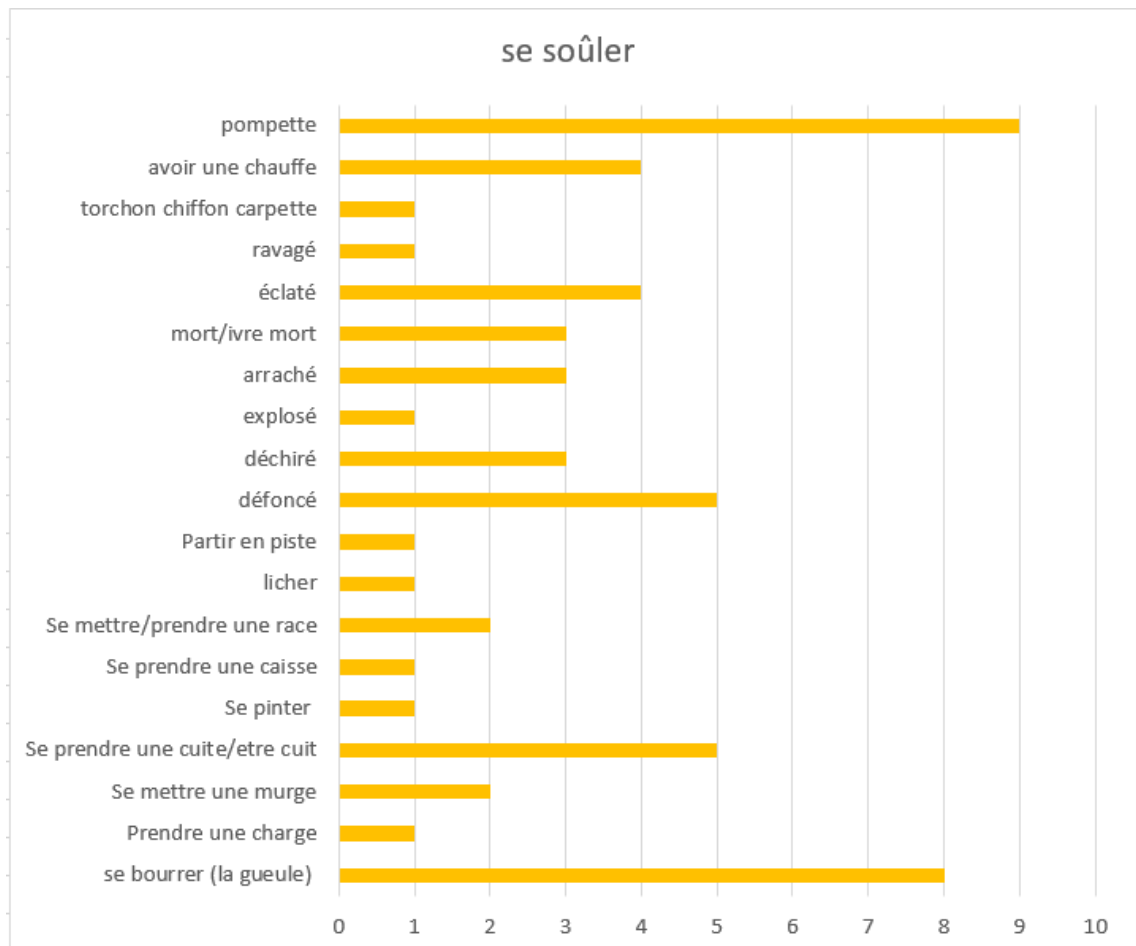
⁵⁶ <https://www.linternaute.fr/expression/langue-francaise/20573/prendre-une-cuite/>

⁵⁷ <https://slovníky.lingea.cz/francouzsko-cesky/murge>

⁵⁸ <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/murge/>

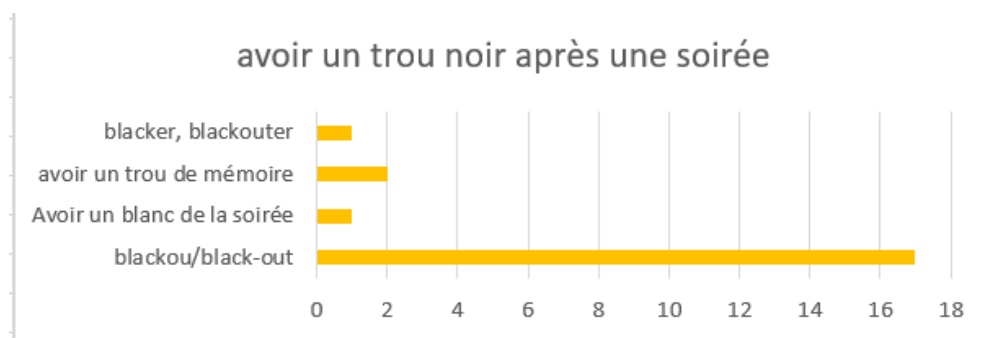
⁵⁹ <https://www.dufrancaisaufrancais.com/lexique/definition-expression/suisse/partir-en-piste/>

Branleurs, kterou vedli Les Inconnus v roce 1987 a toto slovní spojení zde použili na základě fráze, kterou používal jejich kamarád z Cannes, když se hodně opil – „Je suis torchon“.⁶⁰

Po večírku může mít člověk takzvaně okno. Můžeme tedy říct, že máme *un trou de mémoire* – doslova díru v paměti, *un blanc de la soirée* je v podobném smyslu, ale opět se nejvíce používá slovo převzaté z anglického jazyka, a tím je *blackout* nebo jeho odvozeniny *blacker* či *blackouter*, kdy se pouze na konec připojila koncovka -er, která z něj tvoří sloveso.

⁶⁰ <https://www.programme-television.org/news-tv/Les-Inconnus-la-totale-C8-6-Anecdotes-sur-leurs-sketchs-cultes-4485326>

V poslední otázce jsem dala respondentům prostor sdílet slova či fráze, které používají a nebyly v dotazníku uvedeny. Mohlo se to týkat jakéhokoliv okruhu. Zodpovědělo ji pouze několik lidí a většinou se výrazy týkaly opět alkoholu. Jako příklad můžu uvést třeba *être plein comme un cartable*, což bychom doslovně mohli přeložit jako *být plný jako (školní) aktovka*, ale neznamená to nic jiného než *přehnat to s alkoholem*. *Aller guincher* znamená jít na večírek, kde je alkohol a slaví se ve velkém, doslova však *guincher* znamená *tancovat* a pochází ze staré francouzštiny ze slova *guenchir*. Bretonský výraz *tomber dans le lagen* nebo *être dans le lagen* se používá pro kocovinu, *être frais comme un gardon* znamená naopak být po mejdanu ve formě (znamená to ale také *zdravý jako ryba*).⁶¹ Spojení *les mouettes ont pied* bychom použili v případě, že bychom měli prázdnou skleničku (doslova *racci mají nohy*) – v jedné diskusi⁶² jsem se dočetla, že *avoir pied* znamená nacházet se ve vodě, kde jí není dostatek pro plavání, když tedy *les mouettes ont pied*, znamená to, že je voda opravdu hodně nízko, když krátké racčí nožičky dosáhnou na dno. V tomto smyslu se tedy hladina vody přirovnává k množství nápoje ve skleničce.

⁶¹ Un gordon – plotice obecná (druh ryby)

⁶² <https://www.italki.com/post/question-508296>

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ

V následující tabulce jsem roztrídila všechny sesbírané výrazy podle toho, jaký slovotvorný postup byl použit k jejich vzniku. Prostředky skládání a prefixace nebyly v mých výsledcích zastoupeny, a proto v následující tabulce nefigurují. Tabulku jsem rozdělila na čtyři sloupce – v prvním je uveden samotný slangový výraz tak, jak byl uveden respondenty v dotazníku, následuje jeho význam ve francouzštině, ve třetím sloupečku je napsaný daný slovotvorný postup, nakonec jsem uvedla i český překlad tohoto slova podle slovníku Lingea.cz.⁶³

Celkově se v tabulce nachází 157 výrazů z několika různých oblastí, zmíněných a blíže analyzovaných v předchozí části práce. Nejvíce zastoupeny byly výrazy vytvořené postupem zvaným apokopa čili slova, která vznikla odtržením koncové části původního slova. Do shrnutí výsledků jsem nezačlenila slova vytvořená jiným nebo neznámým způsobem, jelikož by jejich většinové zastoupení zkreslovalo procentuální rozdělení zbylých prostředků.

Podle počtu zastoupení je první v pořadí apokopa. Tímto způsobem bylo vytvořeno 21 různých výrazů, nejvíce ze školního prostředí. Zejména tedy názvy místností školy, jako bufet, jídelna nebo knihovna, ale taky označení pro koleje či hojně používanou elektroniku (telefon a počítač) – jako příklady můžeme uvést *cafét*, *restau u* nebo *ordi*. Zjistila jsem, že francouzští studenti slova nejčastěji zkracují tak, aby z nich vznikla nová jednoslabičná (*fac*) až dvouslabičná (*récré*), výjimečně tříslabičná (*biblio*).

Aferézou neboli odtrhnutím začátku slova, byly utvořeny pouze tři výrazy, z toho dva označující autobus (*bus*, *car*) a jedno hospodu (*troquet*).

Metonymie byla nejvíce použita pro označení pilného studenta, spolužáka či kamaráda – celkem devětkrát.

Dalším hojně zastoupeným způsobem tvoření slov byla výpůjčka. Všechny výrazy uvedené v dotazníku jsou převzaty z anglického jazyka. Dost často z toho důvodu, že jsou mnohem kratší než ty francouzské. Jako příklad můžeme uvést třeba *break* namísto *récréation* (*přestávka*) nebo *blackout* místo *avoir un trou de mémoire*. Francouzština tíhne čím dál více k používání anglických slov, zejména pokud jsou kratší než ta

⁶³ <https://slovniky.lingea.cz/>

francouzská (například *maintenant* nahradí anglickým *now*). Samozřejmě používání těchto slov se týká zejména mladší generace, která má k angličtině blíže a více ji ovládá než například generace našich rodičů. Tato slova se opět týkala především mimoškolních aktivit, ať už prázdnin či večírků.

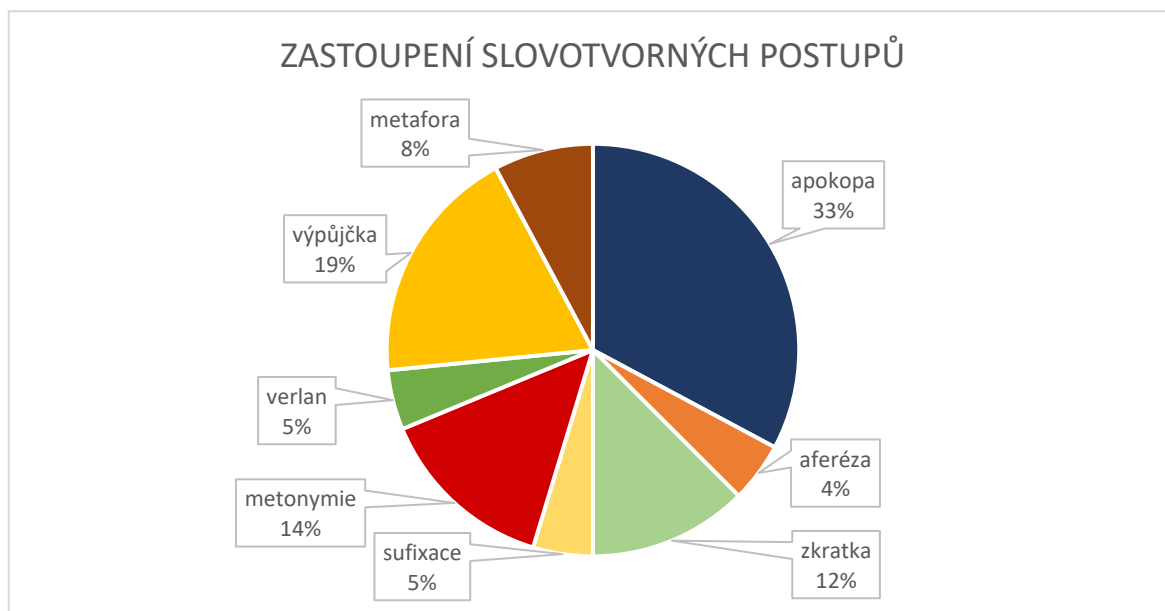
S osmi zástupci následuje skupina slov tvořená zkratkami. Tyto zkratky jsou nejčastěji utvořeny z prvních písmen slov tvořících dané slovní spojení, ať už pocházejících z angličtiny nebo z francouzštiny. Co se týče těch anglických, výslovnost těchto zkratek je i tak francouzská. Například *PC* z anglického *personal computer* Francouzi nepřechtou jako [pí sí], ale jako [pe se].

Znatelně méně výrazů bylo vytvořeno sufixací. Tato slova byla tři, a to konkrétně: *cantoche*, *intello* a *poto*. Vznikla odtrhnutím části slova a jejím nahrazením příponami *-oche* nebo *-o*. Kupříkladu výraz *cantoche* se vytvořil ze základního slova *cantine* odebráním písmen *-ine* a jejich nahrazením za *-oche*.

Se stejným počtem výrazů se pak objevila verlanem vytvořená slova. Tento postup je pro francouzštinu velmi specifický a objevuje se v běžné neformální mluvě docela často. Můžeme ho slyšet i v novodobých písních, zejména rapových (příkladem skladatele, který verlan využívá často ve svých textech, je například Maître Gims). Tři výrazy, které se objevily v dotazníku, jsou *gova*, *teuf* a *ré-soi/réssoi*. Dva poslední jsou různá pojmenování pro večírek – verlanem slova *fête* a *soirée*, *gova* je verlanem slova *vago*, což je hovorový výraz pro auto.

Do kategorie „ostatní“ jsem zařadila jednak slova, která byla uvedena ve svém základním znění (například *école*, *téléphone* nebo třeba *vacances*), dále pak výrazy, které jsou pouze hovorovými (patří mezi ně mimo jiné *clope* nebo *titine*). Kategorie však zahrnuje i úsloví vzniklá nejasným nebo neznámým způsobem a ta, která nevznikla žádným z dříve uvedených způsobů tvoření slov (slovo *poz* vzniklo evidentně z fonetického přepisu slova *pause*, ale nemůžeme jej zařadit ani do zkracování, jelikož k jeho vytvoření nebyla použita apokopa ani aferéza, ale zkratka byla zapsána písmena, která slyšíme po jeho vyslovení).

V následujícím grafu je znázorněno procentuální zastoupení všech použitých slovotvorných postupů, kde můžeme graficky vidět převahu apokopy a výpůjčky.

Na následujících stránkách této práce je vložen korpus všech výrazů získaných v dotazníkovém šetření. Korpus obsahuje i významy sesbíraných slov ve standardní francouzštině a jejich překlad do českého jazyka. Výrazy jsou seskupeny podle slovotvorného postupu, kterým byly vytvořeny, a slova, která se nedala zařadit do žádného z těchto postupů, jsou vložena na konci tabulky v kategorii „ostatní“.

V přílohách můžete také najít, v jaké podobě jsem dotazník rozesílala – byl sdílen přes Google a respondenti ho vyplňovali online. Odpovědi mi poté automaticky přišly na e-mail. Veškeré výsledky jsem měla dostupné i v samotném dotazníku na Google disku. Pro příklad jsem do příloh vložila i jeden vyplněný dotazník, který ilustruje, jakým způsobem jsem výsledky viděla v systému

KORPUS VÝRAZŮ

SLANGOVÝ VÝRAZ	VÝZNAM	SLOVOTVORNÝ POSTUP	PŘEKLAD
fac	faculté	apokopa	fakulta
restau u	restaurant universitaire		jídelna
resto universitaire	restaurant universitaire		jídelna
cafet	cafétéria		bufet, kantýna
cafète	cafétéria		bufet, kantýna
cafét	cafétéria		bufet, kantýna
cafet'	cafétéria		bufet, kantýna
biblio	bibliothèque universitaire		knihovna
bibli	bibliothèque universitaire		knihovna
amphi	amphithéâtre		posluchárna
recré	recréation		přestávka
vac/vacs	vacances		prázdniny
coloc	colocataire		spolubydlící
appart	appartement		byt
résid	résidence universitaire		kolej
cité U	cité universitaire		kolej
tél	téléphone		telefon, mobil
bigo	bigophone		telefon, mobil
diapo	diaporama		prezentace
prof	professeur		profesor, učitel
ordi	ordinateur	počítač	
bus	autobus	aferéza	autobus
car	autocar		autobus
troquet	mastroquet		hospoda, krčma
RU	résidence universitaire	zkratka	kolej
RIE	restaurant inter entreprise		jídelna
BU/B.U.	bibliothèque universitaire		knihovna
CDI	bibliothèque universitaire		knihovna
un L1/un M1	licence 1/master 1		student prvního ročníku (Bc./Mgr.)

L3/M2	licence 3/ master 2		student posledního ročníku (Bc./Mgr.)
GSM	Global System Mobile		telefon, mobil
PC	personal computer		počítač
cantoche	cantine	sufixace	jídelna
intello	intellectuel		chytrolín
poto	pote/ami		kámoš
major (de promo)	un fort en thème	metonymie	premiant
"une tête"	un fort en thème		hlavička
monstre	bosseur		zvíře
investi	bosseur		pečlivka, dřič
un première année			student prvního ročníku (Bc./Mgr.)
un bleu	un première année		student prvního ročníku (Bc./Mgr.)
un dernière année			student posledního ročníku (Bc./Mgr.)
un ancien	un dernière année		student posledního ročníku (Bc./Mgr.)
mort/ivre mort	se souler		opít se
gova	vago	verlan	auto
teuf	fête		večírek
ré-soi/réssoi	soirée		večírek
self	self-service/cafétéria	výpůjčka	bufet, kantýna
un break	break/récréation		přestávka
break (vacances)	break/vacances		prázdniny
en rush	in rush/précipitation		na poslední chvíli
le boss	boss/ le premier		premiant
phone	phone/téléphone		telefon, mobil
night	night/soirée		večírek
bar	bar/bar		bar
pub	pub/brasserie		hospoda, krčma
club	club/ boîte de nuit		klub
blacker, blackouter	avoir un trou de mémoire		mít okno
blackout/black-out	avoir un trou de mémoire		mít okno
libération	vacances	metafora	prázdniny, volno
crous	résidence universitaire		kolej, ubytování

frère	un ami proche		kámoš
collègue	camarade de classe		spolužák
sang	un ami proche		kámoš
école			škola
campus			kampus
je vais en cours			výuka, škola
université			škola, univerzita
cantine			jídelna
cafétéria			bufet, kantýna
secrétariat			sekretariát
accueil			recepce
bibliothèque			knihovna
salle			učebna
salle de cours			učebna
cours			výuka
classe			učebna
poz	pause		přestávka
potes/potes de fac/potes de classe	camarade de classe		spolužáci
camarades	camarade de classe		spolužáci
collègues	camarade de classe		spolužáci
Les personnes de ma promo/ma promo	camarade de classe		spolužáci
gens de ma cohorte	camarade de classe		spolužáci
bosseur	studieux		pracovitý student
studieux			pracovitý student
sérieux	studieux		pracovitý student
chouchou	un fort en thème		premiant
Le premier de la classe	un fort en thème		premiant
branleur	parsseux		flákač
touriste	parsseux		flákač
boulet	parsseux		flákač
pas sérieux	parsseux		flákač
celui qui fout rien	parsseux		flákač
cancre	parsseux		flákač
feneant	parsseux		flákač
fenian	parsseux		flákač
escroc	parsseux		flákač
flemmard	parsseux		flákač
un bizut	parsseux		flákač
pause	récréation		přestávka
interruption de cours	récréation		přestávka
vacances			prázdniny
les congés	vacances		prázdniny
bachoter	réviser		šprtat se

bosser à l'arrache	réviser à la dernière minute		učit se na poslední chvíli
étudier/réviser à la dernière minute			učit se na poslední chvíli
(y aller) au talent			bez učení
relire vite fait			v rychlosti přečíst
s'y prendre tard/au dernier moment	réviser à la dernière minute		učit se na poslední chvíli
faire à la bourre	réviser à la dernière minute		učit se na poslední chvíli
une résidence			kolej
une résidence universitaire			kolej
une piaule	un appartement		byt
voiture			auto
caisse	voiture		auto
titine	voiture		auto
tchop	voiture		auto
vag	voiture		auto
téléphone			telefon, mobil
portable			telefon, mobil
pote	un ami		kámoš
meilleur ami			nejlepší kamarád
gava	un ami		kámoš
gars sur	un ami proche		nejlepší kamarád
soirée			večírek
fête	soirée		večírek
boîte	soirée		večírek
bistrot			hospoda
se bourrer (la gueule)	se souler		opít se
licher	se souler		opít se
Prendre une charge	se souler		opít se
Se mettre une murge	se souler		opít se
défoncé	bourré		opilý
déchiré	bourré		opilý
explosé	bourré		opilý
arraché	bourré		opilý
éclaté	bourré		opilý
ravagé	bourré		opilý
torchon chiffon carpette	bourré		opilý
avoir une chauffe	bourré		opilý
pompette	bourré		opilý
avoir un trou de mémoire			mít okno
chiner	draguer		balit někoho

clope	cigarette		cigareta
gerber	vomir		zvracet
Aller guincher	aller faire la fête		jít na párty
pochon	petit sac		pytlík
dirlo	directeur		ředitel
Avoir un blanc de la soirée			mít okno
Se prendre une cuite/etre cuit	se souler		opít se
Se pinter	se souler		opít se
feu	briquet		zapalovač
Les mouettes ont pied	le verre est vide		mít prázdnou skleničku
Être plein comme un cartable	avoir beaucoup bu		opít se
Frais comme un gardon	être en forme un lendemain de soirée		být v pohodě na druhý den
Tomber dans le lagen	avoir la gueule de bois		mít kocovinu (bretonský výraz)
Se mettre/prendre une race	se souler		opít se

ZÁVĚR

Hlavním záměrem této bakalářské práce bylo sestavit korpus slangových výrazů aktuálně používaných francouzskými studenty. K jeho získání bylo využito dotazníkové šetření. Respondenti mohli do zasláného dotazníku napsat všechny výrazy, které se jim vybavily při přečtení zadaného bezpříznakového slova. Díky tomuto dotazníku jsem získala 157 různých výrazů, které byly vytvořeny osmi různými slovotvornými prostředky. Všechny výsledky jsem v praktické části této analyzovala, vysvětlila a přidala k nim i grafy četnosti. Nejčastěji se ze všech postupů vyskytovalo odtržení koncové části slova (apokopa), nejméně naopak verlan, sufixace a aferéza.

Na základě tohoto šetření se prokázala premisa, že mladí lidé v současnosti používají hojně slova přejatá z angličtiny – slov převzatých z anglického jazyka se ve výsledcích objevilo hned dvanáct. První příčku ale obsadily výrazy, které byly zkráceny slovotvorným postupem apokopa, a mnoho jich vzniklo také metonymií. Dále se též často používají zkratky vytvořené nejvíce z prvních písmen daných slov.

Jelikož je téma studentského slangu či slangu mladých lidí velmi obsáhlé, byla do dotazníku zahrnuta pouze slova ze školního prostředí či studentského života. V některých případech byly odpovědi shodné se zadáním, například v případě slov *bibliothèque*, *voiture* nebo *soirée*. Na druhou stranu jsem získala také slova, s kterými jsem dosud nepřišla do styku ani v osobní konverzaci se studenty ve Francii. Lze tedy říci, že analýza výsledků byla přínosem.

RÉSUMÉ

L'objectif de ce travail était d'obtenir un corpus d'expressions argotiques utilisées par les étudiants en français aujourd'hui. J'ai obtenu ces expressions à l'aide d'un questionnaire créé en ligne sur Google et distribué à un maximum d'élèves, d'étudiants et de jeunes francophones en général. Pour ce faire, j'ai utilisé les réseaux sociaux où j'ai soit enregistré le questionnaire, soit demandé à mes amis de l'envoyer à d'autres personnes. Au total, 26 réponses ont été reçues, à partir desquelles j'ai extrait 157 mots d'argot, que j'ai ensuite regroupés en fonction du processus de formation des mots utilisé pour les former.

Dans la partie théorique de ce mémoire, j'ai présenté les méthodes de formation des mots que j'ai ensuite utilisées pour trier ces termes extraits. J'ai également expliqué des termes tels que slang ou argot, qui sont nécessaires pour cette thèse. En outre, dans la thèse, j'ai mentionné les techniques de formation de mots qui sont utilisées pour créer de nouveaux mots. Il s'agit de procédures classiques telles que la composition et la troncation, mais aussi de procédures moins connues, comme le javanais ou le louchébem.

Le procédé de raccourcissement le plus utilisé s'est avéré être celui de la rupture de la fin d'un mot, appelé apocope, ce qui a confirmé mon hypothèse, que j'ai formée sur la base d'une expérience personnelle de communication avec des étudiants français. Il en a été de même pour les emprunts à l'anglais. J'ai analysé plus en détail les résultats obtenus à partir du questionnaire susmentionné dans la partie pratique de ce mémoire.

J'ai donc consacré la partie pratique à l'analyse des résultats du questionnaire. J'ai analysé les expressions qui apparaissaient dans le questionnaire dans des paragraphes séparés et j'ai créé un tableau pour chaque mot avec les expressions argotiques et le nombre de fois où elles apparaissaient dans le questionnaire. Je les ai ensuite tous résumés dans le corpus à la fin de ce document et les ai classés en fonction du processus de formation des mots par lequel ils ont été créés.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BERTOCCHI-JOLLIN, Sophie. *Les niveaux de langage*. Paris: Hachette Educ, 2003. ISBN 978-2011454829.
2. CARADEC, François a Jean-Bernard POUY. *Dictionnaire du français argotique & populaire*. Paris: Larousse références, 2005. ISBN 9782035837271.
3. ČERMÁK, František. *Lexikon a sémantika*. Praha: Lidové noviny, 2010. ISBN 978-80-7422-020-3.
4. GOUDAILLIER, J.-P. *Comment tu tchatches !*. Paris: Maisonneuve et Larose., 2001. ISBN 978-2706814761.
5. HUBÁČEK, Jaroslav. K současnému stavu zkoumání sociolektů. *Slang a argot: sborník přednášek z 8. konference o slangu a argotu konané v Plzni ve dnech 26.-27. února 2008*. Plzeň: Pedagogická fakulta ZČU, 2008. ISBN 978-80-7043-764-3.
6. NIKLAS-SALMINEN, Aino. *La lexicologie*. Paris: Armand Colin, 1997. ISBN 978-2-200-26936-4.
7. RIVAL, Michel. *Connaître et comprendre la langue française : de l'alphabet au texte*. Editions Ellipses, 2019. ISBN 978-23-4003-386-3.
8. WALTER, Henriette. *Francouzština známá i neznámá*. Praha: J. Kanzelsberger, 1993. ISBN 80-853-8715-8.

INTERNETOVÉ ZDROJE A SLOVNÍKY

1. *Centre National de Ressources Textuelles et Lexicales CNTRL* [online]. c2012 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.cnrtl.fr/definition/touriste>
2. Comment parler le verlan, le javanais, le louchébem ou le largonji ?. *ASSIMIL / Le blog des éditions Assimil* [online]. 2018 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://blog.assimil.com/verlan-javanais-louchebem-ou-largonji-quand-les-mots-se-defont/>
3. COSKUN, Öykü. LES REGISTRES DE LANGUE: LE LANGAGE FAMILIER, COURANT, SOUTENU. *Perspectives francophones* [online]. 2018 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://perspectives-francophones.blogs.uni-hamburg.de/les-registres-de-langue-le-langage-familier-courant-et-soutenu/>
4. DICTIONNAIRE FRANÇAIS. *Internaute* [online]. c2022 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition/>
5. *Dictionnaires.com - Les grands et petits dictionnaires: Verlan* [online]. [cit. 2021-02-06]. Dostupné z: <http://monsu.desiderio.free.fr/curiosites/verlan4.html>
6. HUBÁČEK, Jaroslav a Marie KRČMOVÁ. *Sociolekt. CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. [online]. 2017 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/SOCIOLEKT>
7. *Internetová jazyková příručka* [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. Cit. 27. 7. 2022. <<https://prirucka.ujc.cas.cz/>>.
8. *Italki* [online]. c2022 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.italki.com/post/question-508296>
9. *La Langue française: Dictionnaire* [online]. [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.cnrtl.fr/definition/touriste>
10. *LA LANGUE FRANÇAISE DANS LE MONDE* [online]. Gallimard, 2018 [cit. 2022-07-10]. ISBN 978-2-07-278683-9. Dostupné z: https://observatoire.francophonie.org/wp-content/uploads/2020/02/Edition-2019-La-langue-francaise-dans-le-monde_VF-2020-.pdf
11. *Langue bretonne* [online]. [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: <http://www.fr.brezhoneg.bzh/3-la-langue-bretonne.htm>
12. *Langue française et diversité linguistique* [online]. [cit. 2022-07-12]. Dostupné z: <https://observatoire.francophonie.org/qui-parle-francais-dans-le-monde/>

13. *Larousse: Dictionnaire* [online]. [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais>
14. LECLERC, Jacques. Les emprunts et la langue française. *L'aménagement linguistique dans le monde* [online]. 2021 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: https://www.axl.cefano.ulaval.ca/francophonie/HIST_FR_s92_Emprunts.htm
15. *Orthodidacte Le dictionnaire* [online]. [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://dictionnaire.orthodidacte.com/article/definition-tchop>
16. SCARELLA, Gilles. Les Inconnus: la totale ! (C8) - 6 anecdotes sur leurs sketches cultes. *Télé 7 jours* [online]. 2017 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.programme-television.org/news-tv/Les-Inconnus-la-totale-C8-6-Anecdotes-sur-leurs-sketchs-cultes-4485326>
17. Slovník akademických pojmů. *VysokeSkoly.cz* [online]. © 1996–2022 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.vysokeskoly.cz/podminky-uziti/>
18. *Slovníky Lingea* [online]. [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://slovniky.lingea.cz/>
19. Tout l'argot des banlieues. *Le dictionnaire de la zone* [online]. c2000-2022 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/definition>
20. UNE EXPRESSION DU MONDE FRANCOPHONE. *Traduction du français au français* [online]. c2012-2022 [cit. 2022-07-10]. Dostupné z: <https://www.dufrançaisaufrançais.com/lexique/definition-expression/suisse/partir-en-piste/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Dotazník použitý pro šetření

ARGOT DES ÉTUDIANTS

Bonjour,

Je suis étudiante en 3ème année du double diplôme franco-tchèque en commerce international à l'Université Bretagne Sud de Lorient et à l'Université de Bohême Sud en République Tchèque. Afin de compléter mon mémoire sur les modes de formation des mots dans l'argot étudiant, je souhaiterais déterminer les expressions les plus fréquentes dans ce domaine.

Je vous remercie par avance de m'accorder 10-15 minutes de votre temps pour remplir ce questionnaire.

Vous êtes

*

homme

femme

Vous venez de quel département?

*Réponse courte

Vous étudiez

*

au lycée

à l'université

à l'école supérieure spécialisée (art, architecture, ect.)

je n'étudie plus

Autre...

Comment vous appelez/dites....?

Vous pouvez indiquer plusieurs options.

(que vous allez à) l'école

(univ, fac, UBS,...)

Réponse courte

une cantine

Réponse courte

une cafétéria/un buffet

Réponse courte

un secrétariat

Réponse courte

une bibliothèque

Réponse courte

une classe

(la salle où vous avez le cours)

Réponse courte

des camarades de classe

Réponse courte

celui qui est studieux, fait toujours ses devoirs / celui qui ne fait pas ses obligations

Réponse courte

un étudiant de la première année / un étudiant de la dernière année

Réponse courte

le personnel de l'école : un professeur/ un directeur / une femme de ménage/ une secrétaire / une réceptionniste

Réponse courte

une récréation/ une pause entre les cours

Réponse courte

les vacances

Réponse courte

un examen oral / un examen écrit / un exposé / une présentation

Réponse courte

passer un examen / rater un examen / un examen de rattrapage / briller à un examen

Réponse courte

étudier à la dernière minute

Réponse courte

avoir le cours en présentiel / en distantiel

Réponse courte

Comment vous appelez/dites....?

Vous pouvez indiquer plusieurs options.

une colocation / un appartement / une résidence universitaire

Réponse courte

des moyens de transport : un autobus / une voiture / un vélo

Réponse courte

un ami / un ami proche / une ami éloigné

Réponse courte

un portable

Réponse courte

un ordinateur

Réponse courte

une cigarette / un briquet

Réponse courte

une soirée/ une party

Réponse courte

un club / un bar

Réponse courte

se soûler / éméché / soûl mais fonctionnel/ ivre / très soûl

Réponse courte

une gueule de bois

Réponse courte

avoir un trou noir/un trou de mémoire après une soirée

Réponse courte

faire cul sec

Réponse courte

Vous avez d'autres expressions que vous voulez partager?

Écrivez l'expression ainsi que la signification.

Réponse longue

Příloha č. 2 – Vzor vyplněného dotazníku

ARGOT DES ÉTUDIANTS

Bonjour,

Je suis étudiante en 3ème année du double diplôme franco-tchèque en commerce international à l'Université Bretagne Sud de Lorient et à l'Université de Bohême Sud en République Tchèque. Afin de compléter mon mémoire sur les modes de formation des mots dans l'argot étudiant, je souhaiterais déterminer les expressions les plus fréquentes dans ce domaine.

Je vous remercie par avance de m'accorder 10-15 minutes de votre temps pour remplir ce questionnaire.

Vous êtes *

Homme

Femme

Vous venez de quel département? *

Morbihan

Vous étudiez *

au lycée

à l'université

à l'école supérieure spécialisée (art, architecture, ect.)

je n'étudie plus

Autre : _____

Comment vous appelez/dites....?

Vous pouvez indiquer plusieurs options.

(que vous allez à) l'école
(univ, fac, UBS,...)

fac, université

une cantine

le self, le restau u

une cafétéria/un buffet

une cafet'

un secrétariat

un secrétariat

une bibliothèque

le cdi (au lycée), la BU (université), la bibliothèque (en général)

une classe

(la salle où vous avez le cours)

la salle

des camarades de classe

des collègues, des potes de classe

celui qui est studieux, fait toujours ses devoirs / celui qui ne fait pas ses obligations

l'intello / le cancre

un étudiant de la première année / un étudiant de la dernière année

un première année / un dernière année

le personnel de l'école : un professeur/ un directeur / une femme de ménage/ une secrétaire / une réceptionniste

un prof /le dirlo / une femme de ménage / une secrétaire / la personne de l'accueil

une récréation/ une pause entre les cours

la pause

les vacances

les vacs / les vacances

un examen oral / un examen écrit / un exposé / une présentation

un oral / un écrit / un exposé / une présentation

passer un examen / rater un examen / un examen de rattrapage / briller à un examen

avoir un exam / rater un exam / les rattrapages / tout déchirer à un exam

étudier à la dernière minute

étudier à l'arrache

avoir le cours en présentiel / en distanciel

être en présentiel/ en distanciel

Comment vous appelez/dites....?

Vous pouvez indiquer plusieurs options.

une colocation / un appartement / une résidence universitaire

une coloc / un apart

des moyens de transport : un autobus / une voiture / un vélo

un bus / une voiture / un vélo

un ami / un ami proche / une ami éloigné

un pote / mon ou ma meilleure pote / un ami

un portable

un portable

un ordinateur

un ordi

une cigarette / un briquet

une clope / un feu

une soirée/ une party

une fête / une teuf / une soirée

un club / un bar

une boîte (de nuit) / un bar

se soûler / éméché / soûl mais fonctionnel/ ivre / très soûl

se bourrer la gueule / joyeux / chaud / bourré / mort

une gueule de bois

la pêteuse / la gueule de bois